

Årsmelding 2024

Senterpartiet

Innhold

OPPSUMMERING AV ARBEIDSÅRET	3
SENTRALSTYRET.....	5
ARBEIDSUTVALGET	6
LANDSSTYRET.....	6
TILDELING AV SENTERPARTIETS HEDERSMERKE.....	8
KOMMUNIKASJON.....	9
ØKONOMI.....	12
MØTER OG KONFERANSER.....	13
UTVALG/KOMITEER/FORUM	16
MEDLEMSUTVIKLING	18
SAMARBEIDET MED SENTERKVINNENE OG SENTERUNGDOMMEN.....	19
SEKRETARIATET	19
FYLKESKONTOR	20
REGJERINGSAPPARATET.....	21
<i>Finansdepartementet.....</i>	<i>21</i>
<i>Barne- og familiedepartementet.....</i>	<i>21</i>
<i>Forsvarsdepartementet.....</i>	<i>21</i>
<i>Justis- og beredskapsdepartementet.....</i>	<i>21</i>
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet.....</i>	<i>21</i>
<i>Kunnskapsdepartementet.....</i>	<i>22</i>
<i>Landbruk- og matdepartementet.....</i>	<i>22</i>
<i>Utenriksdepartementet.....</i>	<i>22</i>
<i>Statsministerens kontor.....</i>	<i>22</i>
<i>Klima- og Miljødepartementet.....</i>	<i>22</i>
<i>Samferdselsdepartementet.....</i>	<i>22</i>
VEDLEGG 1: SAKSOVERSIKT – SENTRALSTYRET 2024	23
VEDLEGG 2: Uttalelser vedtatt av Senterpartiet i 2024:.....	25
VEDLEGG 3: Stortingsgruppas virksomhet 2024.....	33
VEDLEGG 4: Senterpartiets studieforbund.....	37
VEDLEGG 5: Senterungdommen 2024.....	40

VEDLEGG 6: Senterkvinnene 2024	42
VEDLEGG 7: Årsmelding Samepolitisk råd 2024	47

OPPSUMMERING AV ARBEIDSÅRET

Året 2024 ble preget av stor internasjonal uro, og dette dannet baketeppet for en av våre største politiske satsinger dette året: Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036. Krigen i Ukraina, situasjonen i Midtøsten og utviklingen i Kina viste oss hvordan sikkerhetssituasjonen er i endring, og samtidig hvordan ustabilitet og usikkerhet vil prege oss i lang tid. Langtidsplanen er det største forsvarsløftet siden 1950-tallet.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen understreker også viktigheten av styrket selvforsyning og matsikkerhet. Arbeidet med global og lokal matsikkerhet har vært løftet av Senterpartiet i regjering, og en plan for økt selvforsyning ble lagt fram og slo fast et mål om at selvforsyningsgraden skal økes til 50 %. Det viktigste virkemidlet er å gjøre det mer lønnsomt å produsere mat. Det ble derfor lagt til rette for at innen 2027 skal gjennomsnittlig inntektsnivå i jordbruket være på nivå med lønna i undervisningsyrker og helserelaterte yrker, hvis inntektsmulighetene utnyttes godt. Det ble fulgt opp gjennom en jordbruksavtale som la til rette for en inntektsøkning på 85 000 kroner per årsverk. Det betyr at inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper tettes med 60 000 kroner.

Viktig for norsk beredskap og verdiskaping er også at det bor folk i hele landet vårt. Nye statlige planretningslinjer som skal gi mer lokalt selvstyre utenfor pressområdene ble derfor innført. I byområdene skal det legges til rette for effektiv arealbruk og miljøvennlig transport. Disse skal erstatte statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging som har vært gjeldende i over 10 år. Et nytt inntektssystem for kommunene ble også lagt fram i 2024. Det sikrer en jevnere fordeling av skatteinntektene mellom kommunene. Særlig viktig var det å styrke de skattesvake kommunene, og derfor skal også noe av veksten i de frie inntektene gis til de kommunene som har lavest skatteinntekter.

I en økonomisk krevende tid for folk var det viktig med målrettede tiltak. Fra 1. august ble billigere barnehagepriser over hele landet innført, med makspris på 2000 kroner i sentrale kommuner og makspris på 1500 kroner i distriktskommunene (sentralitetssone 5 og 6). I tillegg fortsetter det å være gratis i tiltakssonen i Nord-Troms og Finnmark. Dette gir betydelige utgiftslettelser for barnefamilier i hele landet. Et annet viktig tiltak var å redusere merverdiavgiften på vann og avløp fra 25 prosent til 15 prosent gjeldende fra og med 1. mai 2025. Senterpartiet har også gjort tidenes grep med å halvere prisene på FOT-rutene. Dette ble innført gjennom 2024. Samtidig er flykapasiteten økt der behovet har vist seg å være størst.

Regjeringen la 23. august fram forslag til ny, oppdatert og helhetlig abortlov. Senterpartiet sto bak lovforslaget, men våre statsråder tok dissens på to av enkeltforslagene. Det ene var forslaget om å utvide grensen for selvbestemt abort fra 12. til 18. svangerskapsuke. Det andre var forslaget om å innføre selvbestemt fosterantallsreduksjon for gravide inntil 18. svangerskapsuke. Stortingsrepresentanter ble stilt fritt ved voteringen over disse to punktene i Stortinget.

Å sikre bevaring og vedlikehold av kirker rundt i lokalsamfunnene over hele landet har vært viktig for partiet. Derfor vedtok vi i regjering å opprette et kirkebevaringsfond som vil gi midler til å ta vare på de fredede og verneverdige kirkene våre i generasjoner framover. I årene som kommer vil staten bruke over 10 milliarder kroner til dette formålet.

I arbeidet med rusreformen fastslo partiet at mennesker med alvorlige og omfattende problemer med ulovlige rusmidler ikke skal straffes for bruk, men møtes med god hjelp og oppfølging. Samtidig er effektiv håndheving av forbudet også et viktig forebyggende tiltak, særlig for å hindre at ungdom utvikler uheldige holdninger til og begynner med narkotika. Det ble understreket fra vår side at narkotika er og skal være forbudt i Norge. Rus og kriminelle nettverk henger sammen, og disse nettverkene er en nasjonal trussel som krever en felles nasjonal innsats. Politiet fikk derfor betydelige økte midler gjennom året og ekstramidler til styrket innsats mot de kriminelle nettverkene.

Landsstyrets møte i april hadde også ungdomskriminalitet på dagsorden. Landsstyret vedtok et krafttak for å forebygge ungdomskriminalitet og utenforskap. Et viktig forslag var at det skal etableres Nasjonale Trygghetshus for ungdom som et nytt tilbud, hvor ulike aktører og tjenester rundt barnet skal samarbeide om et spesialtilpasset omsorgs- og oppfølgingstilbud. Dette ble senere fulgt opp i regjering. Landsstyrets andre møte i oktober hadde hovedfokus på forsvar. Under dette møtet vedtok landsstyret en uttalelse om at sikkerhet i hele Norge skapes lokalt. Valgkampstrategien ble også vedtatt på dette landsstyremøtet.

Valgkampen fram mot stortingsvalget i 2025 har hatt fokus gjennom hele året. Økt bemanning og innsats på sosiale medier er gjennomført for å være bedre rustet til det vi ser blir en stadig viktigere mediekanal mot velgerne. I september ble det ansatt en egen valgkampleder for å styrke og koordinere valgkampen.

Mellomvalgår er også tidspunktet hvor vi samler ulike deler av organisasjonen for koordinering, erfaringsutveksling og inspirasjon. I mars ble det avholdt en ledersamling for fylkesledere og fylkessekretærer. Samlingen satte søkelys på arbeid i fylkeslaget, ledelse, kommunikasjon og etiske retningslinjer. I april arrangerte Senterpartiet sin andre landskonferanse for lokallagsledere i Bergen. Der fikk de faglig påfyll og mulighet til å knytte kontakter og kjennskap til andre lokallagsledere, diskutere problemstillinger og dele løsninger. Senterpartiets fylkespolitiske konferanse ble gjennomført i november der 50 fylkespolitikere deltok. Årets medarbeidersamling var på Norefjell med deltakelse fra ansatte ved partikontoret i Oslo, stortingssekretariatet, fylkeskontorene og rådgivere i regjeringsapparatet. I tillegg har partiledelsen hatt faste månedlige møter med fylkeslederne.

Programkomitéens arbeid med Senterpartiets nye prinsipp- og handlingsprogram for perioden 2025-2029 startet i november 2023. Førstekastet ble sendt på høring i september med høringsfrist 8. november. 13. januar 2025 la komitéen fram sitt endelige programforslag.

Folks økonomi i en dyrtid har hatt stort fokus i 2024. Med partilederen som finansminister har det medført et ekstra søkelys på Senterpartiet. Resultatet av vår styring viser at prisveksten i 2024 har kommet godt ned fra toppen. Sammen med en forventet lønnsvekst på 5,2 prosent førte dette til at folk fikk økt kjøpekraft i 2024. Den økonomiske politikken vi la opp til i regjering ser ut til å ha lyktes med å legge til rette for at prisveksten kommer ned uten en stor økning i arbeidsledigheten. Ved årsslutt ser vi at den registrerte ledigheten har holdt seg lav gjennom hele året. Norsk næringsliv går godt, og det er en styrket vekst i økonomien.

Senterpartiet signaliserte allerede i juni at bevaring av norsk suverenitet i energispørsmål og styrket nasjonal kontroll over naturressursene var svært viktig for partiet. Høye strømpriser tross fulle vannmagasin som følge av prissmitte fra et europeisk strømmarked som ikke fungerer, understreket dette. EUs fjerde energimarkedspakke

ville knytte oss enda sterkere til dette strømmarkedet og Senterpartiet understreket derfor at vi var klare motstandere av å innføre denne. Dette ble satt på spissen i regjering i januar 2025, gjennom at Arbeiderpartiet vil innføre tre av direktivene i denne energimarkedspakken. Konsekvensen av dette ble at vi valgte å gå ut av regjering, og søke flertall på Stortinget for mer nasjonal kontroll med norsk strømpolitikk.

SENTRALSTYRET

Sentralstyret har i 2024 hatt følgende sammensetning:

Leder: Trygve Slagsvold Vedum, Hedmark

Nestleder: Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim, Akershus

Styremedlemmer:

- Gro-Anita Mykjåland, Agder
- Ivar B. Prestbakmo, Troms
- Kari Anne Sand, Buskerud
- Sigurd E. Reksnes, Sogn og Fjordane
- Ida Stuberg, Trøndelag
- Lars Fjeldstad, Hordaland
- Christian Anton Smedshaug, Akershus

Senterkvinnenes leder: Wenche Skallerud, Troms

Senterungdommens leder: Andrine Hanssen-Seppola, Troms (til 10.11)

Nils Forren, Trøndelag (fra 10.11)

Studieforbundets leder: Kathrine Kleveland, Vestfold

Parlamentarisk leder: Marit Arnstad, Trøndelag

Varamedlemmer:

1. Louise M. Kvitvang, Rogaland (fast møtende)
2. Synne Lerhol, Oslo
3. Geir A. Iversen, Finnmark
4. Hans Gunnar Holand, Nordland
5. Ida Cathrine Nilsen, Vestfold

Generalsekretær og én representant for de ansatte møter med tale- og forslagsrett i sentralstyret.

Assisterende generalsekretær, kommunikasjonssjef og sekretariatsleder i stortingsgruppa deltar som observatører.

Sentralstyremøter

Sentralstyret har avholdt 7 møter, derav 6 fysiske møter og 1 digitalt. Sentralstyret har til sammen behandlet 47 saker.

ARBEIDSUTVALGET

Arbeidsutvalget har i 2024 bestått av:

Leder: Trygve Slagsvold Vedum

Nestleder: Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

I arbeidsutvalgets møter deltar også generalsekretær og assisterende generalsekretær.

Arbeidsutvalget har i løpet av året behandlet 75 saker fordelt på 12 møter.

LANDSSTYRET

Sentralstyrets medlemmer

Fylkesledere:

- Bjørg Sandkjær, Oslo
Espen Thygesen og Rune Svendsen møtte på deler av landsstyremøtet i april
- Birger Wikre Hetland, Rogaland
- Odd Helge Gangstad, Møre og Romsdal
- Frank Johnsen, Nordland
- Karoline Fjeldstad, Østfold
- Brita Skallerud, Akershus
- Sigrød Simensen Ilsøy, Buskerud
- Margrethe Haarr, Hedmark
- Marit Sletten, Oppland
- Per-Asbjørn Andvik, Vestfold
- Anne-Nora Oma Dahle, Telemark
Åslaug Sem-Jacobsen møtte på landsstyremøtet i oktober
- Gyro Heia, Agder
- Oddbjørn Kylland, Agder
- Nils T. Bjørke, Hordaland
- Erlend Herstad, Sogn og Fjordane
Leidulf Gloppestad møtte på landsstyremøtet i april
- Ole Herman Sveian, Trøndelag
- Hege Nordheim-Viken, Trøndelag
- Bengt-Magne Luneng, Troms
- Heidi Holmgren, Finnmark

To representanter for stortingsgruppen:

- På landsstyremøtet 15.-16. april: Per Olaf Lundteigen og Heidi Greni
- På landsstyremøtet 28.-29. oktober: Per Olaf Lundteigen og Siv Mossleth

En representant for sametingsgruppen:

- På landsstyremøtet 15.-16. april: Ingen
- På landsstyremøtet 28.- 29. oktober: Elisabeth Erke

Tre representanter for Senterkvinnene:

- På landsstyremøtet 15.-16. april: Berit Hauan, Kine Mosheim-Lysfjord og Linn Suktamuk-Rygg
- På landsstyremøtet 28.- 29. oktober: Berit Hauan, Kine Mosheim-Lysfjord og Anne Kathrine Notøy

Fem representanter for Senterungdommen:

- På landsstyremøtet 15.-16. april: Karen Elverum, Ashish Kumar Bhargava, Nils Forren, Halvard Brundtland og Erik Lillebakken
- På landsstyremøtet 28.- 29. oktober: Nils Forren, Erik Lillebakken, Dordi Boksasp Lerum, Ashish Kumar Bhargava og Ellen Marie Rustand Rognerud

Én representant for samepolitisk råd:

- På landsstyremøtet 15.-16. april: Jon Nikolaisen
- På landsstyremøtet 28.- 29. oktober: Rune Solmyr

Generalsekretær, to representanter for de ansatte Senterpartiets Hovedorganisasjon og én representant for de ansatte i stortingssekretariatet møter med tale- og forslagsrett i landsstyret.

Landsstyrets møter

Landsstyret hadde to fysiske møter hvor det ble behandlet til sammen 18 saker.

Landsstyrets første møte ble holdt 15.- 16. april på Thon Hotel Snø i Lørenskog. Foruten politisk debatt på bakgrunn av partileders innledning og orientering ble regnskap og årsmelding for 2023 behandlet. Innledning om nytt prinsipp- og handlingsprogram med påfølgende debatt, og gjennomgang av dokumentet «Senterpartiet mot 2025». Det var temainnledning om ungdomskriminalitet v/ Kjersti Toppe og Emilie Enger Mehl.

Landsstyret vedtok fire uttalelser under dette møtet:

1. Senterpartiet vil ha et krafttak for å forebygge ungdomskriminalitet og utenforskap
2. Vald i nære relasjoner – styrk det førebyggjande arbeidet
3. Rehabilitering er viktig for å sikre folk et verdig liv
4. Ei historisk kursendring for jordbruket – ei næring for framtida

Landsstyrets andre møte ble holdt 28.- 29. oktober på Thon Hotel Snø i Lørenskog. Foruten politisk debatt på bakgrunn av partileders og parlamentarisk leders innledning og orientering, ble det debatt med temaet: Forsvar i hele Norge. Det ble oppnevnt valgkomite for landsmøtet 2025 og fastsatt medlemskontingent for 2025. Dag to av møtet var satt av til strategi for stortingsvalgkampen 2025.

Landsstyret vedtok en uttalelse under dette møtet:

1. Sikkerhet i hele Norge skapes lokalt

TILDELING AV SENTERPARTIETS HEDERSMERKE

Senterpartiets Hedersmerke med diplom er i 2024 tildelt følgende medlemmer:

- Harald Ove Foss, Gausdal, Oppland
- Jan Arild Berg, Etnedal, Oppland
- Marit Slettum, Etnedal, Oppland
- Margaret Eide Hillestad, Oslo
- Karen Marie Hjelmeseater, Sogndal, Sogn og Fjordane
- Astrid Waage, Hyllestad, Sogn og Fjordane
- Kristin Marie Sørheim, Tingvoll, Møre og Romsdal
- Ingrid Pauline Løset, Fjord, Møre og Romsdal
- Hans Petter Solberg, Nord-Fron, Oppland
- Knut Haugsjå, Nissedal, Telemark
- Arne Bergsvåg, Vindafjord, Rogaland
- Torkel Myklebust, Suldal, Rogaland
- Anne K. Grimsrud, Lier, Buskerud
- Laila Tryde, Lier, Buskerud
- Harald O. Buttedahl, Lier, Buskerud
- Per Lyder Frøvoll, Sigdal, Buskerud
- Kari Kolbræk Ask, Sigdal, Buskerud
- Magnus Myrvoll, Vefsn, Nordland
- Sverre Kulstad, Vefsn, Nordland
- Hans Ek, Fredrikstad, Østfold
- Knut J. Herland, Eidsberg/Indre Østfold, Østfold
- Anne Kari Holm, Halden, Østfold
- Nils Skogstad, Marker, Østfold
- Morten Kongsrud, Lillestrøm, Akershus

KOMMUNIKASJON

Kommunikasjonsarbeidet i 2024 var preget av at det var et mellomvalgår. Interessen for partiets svar var stor, grunnet vår posisjon som regjeringsparti. Antall spørsmål via e-post, telefon og på sosiale media var stabilt høy gjennom hele året, men med en litt roligere periode om sommeren og fram til stortingssesjonens oppstart. Mange av henvendelsene var knyttet til temaet om økte priser.

Som regjeringsparti i en krevende tid med prisstigning og renteøkning virker alle saker som er oppe i samfunnsdebatten direkte inn på både antall henvendelser og på tema. I sterkere grad enn før kommer de fleste henvendelser fra enkeltpersoner nå via sosiale media, men pågangen var også stor via e-post og telefon.

Det har vært mye kontakt mellom media og partiet, spesielt rettet mot partileder, regjeringsapparatet og stortingsgruppa. Også regional- og lokalpolitikere våre har vært etterspurt av media, spesielt lokalmedia. Senterpartiet fått mange profiler som media er interessert i, både i regjeringsapparatet og på Stortinget.

Kommunikasjonsarbeidet i Senterpartiets Hovedorganisasjon og stortingsgruppa ble samordnet gjennom daglige møter. Gunnar Ringheim ble tilsatt som felles kommunikasjonsjef både i stortingsgruppesekretariatet og i partiets hovedorganisasjon. Det var også løpende og tett kontakt mellom Sps regjeringsfraksjoner og resten av kommunikasjonsgruppa.

Fakta om Senterpartiets kommunikasjonsarbeid 2024:

Medlemsbladet Sentrum, som blir sendt pr. post til alle medlemmer i partiet og Senterungdommen, kom ut i to ganger i løpet av året:

- Nr. 1 kom i slutten av august med hovedvekt på at Trygve Slagsvold Vedum har vært Senterpartiets leder i 10 år, der blant annet politiske kommentatorer og politiske kollegaer fortalte om deres inntrykk av han. I tillegg var det saker om rekordhøyt investeringsnivå med Sp i regjering, om arbeidet med nytt partiprogram, narko-romantiseringens bakside, Senterungdommens 75-årsjubileum, det historiske forsvarløftet, Sp-politikk er global politikk, en viktig vår for norsk landbruk, og om landskonferansen for lokallagsledere i mai med intervju med 5 av dem, samt quiz.
- Nr. 2 kom rett før jul med hovedvekt at 2025 blir et valgår og at valgkampen er alt i gang med reklame for valgmateriell, om 30 år siden EU-avstemminga, portrettintervju med nyvalgt leder i Samepolitisk råd, Nancy Porsanger Anti, intervju med seks lokalpolitikere om «Klar for valgkamp», om nytt stortingsvalgprogram, intervju med Sigve Bolstad, Skjalg Fjellheim, Dordi Boksasp Lerum og den nye Senterungdomslederen Nils Forren, samt quiz.

Nyhetsbrevet «Sp-nyheter/Sp-nyhende» kom ut i 12 nummer, derav to om opptrappingsplanen for jordbruket, to budsjettspesial i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 14. mai og statsbudsjettframlegging 7. oktober, og et om forslag til nytt stortingsvalgprogram for Sp.. Det sendes ut ca. hver måned utenom sommeren til alle partiets og Senterungdommens medlemmer med mailadresse i medlemsregisteret. Innholdet har hovedvekt på aktuelle politiske og organisatoriske saker fra hele Senterbevegelsen samt videohilsener fra sentrale politikere.

NESTE VEKE-mailen ble sendt ut hver fredag bortsett fra i sommerferien, til hele Senterpartiets organisasjon på kommune-, fylkes- og sentralt nivå. Hovedinnholdet er aktiviteter og reiser fra Sp-folka i regjering og storting i påfølgende uke, amt viktige interne og eksterne politiske saker og ukas program i Stortinget.

Materiell: Totalleverandøravtalen med Flisa Trykkeri og Ide House of Brands blei fornya for en ny periode frå 2024. Samarbeidet har vore godt. Juni 2024 begynte prosessen med å fornye valkampmateriellet fram mot 2025, og valkampleiar fekk ei sentral rolle i dette arbeidet. Samarbeidet med Senterungdommen om valkampmaterieell blei fornya og involvert godt i prosessen. Fylkeskontora har òg blitt involvert og rådspurt undervegs. Nettbutikken blei oppdatert med det nye materiellet i november 2024, med mål om å kunne sende ut dei første varene allereie i januar 2025.

Brosjyrer: Hefte som samanliknar politikken til H og Sp/Ap var klar tidleg i 2024, og mot slutten av 2024 nytt hefte «Hva står på spill for Norge» med samanlikning av «Dette har Sp fått til i regjering» med «Dette vil Frp, Høyre og Venstre».

Nettsida: www.sp.no fikk et ansiktsløft høsten 2024, både design og i administrasjonspanelet (content studio). Det er Metro Branding som har stått for designprosessen, mens Seeds har vært utviklere. Samarbeidet har vært godt, og selv med korte frister og store ambisjoner har vi greidd å få til mye. Det har vært et stort oppryddingsarbeid i backend, noe som for de fleste ikke er særlig synlig, men som vil være til stort gagn over tid. Oppdateringa legger også grunnlaget for Senterungdommen og Studieforbundet sine nettsider som blir oppdatert i 2025. Av ny funksjonalitet har det blitt jobba mye med en KI-robot vi kaller Gråtass, som har eksterne brukere som målgruppe.

Foto: En egen fotograf reiser kontinuerlig rundt i landet for å bygge opp en god billedbase til bruk for alle med tilgang til partiets profilportal. I tillegg til portrettbilder av aktuelle personer, bilder fra diverse møter og konferanser i regi av partiet, blir det også tatt bilder fra ulike steder i landet, ulike natur og miljøskildringer, samt illustrasjonsbilder av mennesker i diverse situasjoner og ulike yrker.

Andre verktøy: I løpet av hausten 2024 blei den gamle Profilportalen som var levert av Papirfly (tidl. Brandmaster) fasa ut til fordel for Imageshop (biletbank) og Designmaskinen (malverktøy), som baser for både infografikk, filmmaterieell og foto. Dette er verktøy som skal vere enklare å ta i bruk, og som fleire skal kunne få tilgang til enn før.

Sosiale medier: I 2024 har det har vært jevnlig publisering på Facebook og Instagram. I tillegg har flere statsråder og stortingsrepresentanter tatt i bruk TikTok. Blant andre partileder Trygve Slagsvold Vedum har hatt gode resultater her.

Sosiale medier-redaksjonen ble høsten 2024 styrket med ytterligere en person og består nå av tre ansatte. Redaksjonen har blitt knytta enda tettere opp mot stortingsgruppa og

regjeringsapparatet ved å få fast kontor plass på Stortinget. Det har vært økt fokus på produksjon av videomateriale. I tillegg har det blitt produsert en rekke delebilder.

I 2024 startet arbeidet med å lage nytt malverktøy for produksjon av plakater til sosiale medier, og dette vil bli lansert tidlig i 2025.

Appen Spir: Partiet har fått utviklet appen Spir (for Apple, Android og web) for å hjelpe våre tillits- og folkevalgte og ansatte i det daglige arbeidet for partiorganisasjonen. Appen er lansert og blir gradvis rullet ut i organisasjonen. Appen varsler om nyhetssaker med pushvarsel, og skal samle politiske saker og nyheter basert på fagområder. Dette skal i stor grad erstatte mye av den e-postkommunikasjonen som går ut i dag. Lokal- og fylkeslagene kan også kunne legge ut saker og varsle sine medlemmer. Appen får også meldingsfunksjonalitet for styrer, lokallag, fylkeslag og andre grupperinger, i tillegg til en kalenderfunksjon over alt som skjer i partiet på ulike nivåer. Vi har også utviklet en egen KI-funksjon, som henter datagrunnlag fra Senterpartiet og Stortinget, samt de andre partienes stortingsvalgprogrammer. Denne kan blant annet brukes for å finne ut hva Senterpartiet mener i programmer (storting, fylke og kommune), hva som har skjedd i stortingsbehandlingen av saker og forberede argumentasjon til debatter, leserbrev etc.

ØKONOMI

Årsregnskapet for Senterpartiets Hovedorganisasjon for 2024 legges frem for godkjenning av landsstyret i henhold til Senterpartiets vedtekter.

Hovedinntektskildene til Senterpartiet er statlig partistøtte og medlemskontingent. Statsstøtten økte etter stortingsvalget i 2017 og partiet har lagt opp til at de økte inntektene skal bidra til å styrke egenkapitalen i mellomvalgår. Partiet har siden 2017 gradvis bygd opp en god egenkapital.

Kostnadssiden er preget av lønnskostnader. Vel halvparten av Senterpartiets inntekter går med til å dekke lønn for de ansatte, og det meste ellers går til faste driftskostnader, samt avskrivninger på anleggsmidler. I 2024 har partiet satset på å utvikle appen Spir, som skal hjelpe partiorganisasjonen i hverdagen med nyhetssaker, kommunikasjon og dialog, samt bruk av KI.

MØTER OG KONFERANSER

Ordførerkonferanse

Mandag 12. februar var det ordførerkonferanse i forkant av KS Landsting i Trondheim. Den politiske situasjonen, arbeidet med nytt prinsipp og handlingsprogram, aktuelle kommunalpolitiske saker, flyktningssituasjonen og bosetting av flyktninger, boligmelding, digitalisering og aktuelle saker fra barne- og familiedepartementet var temaer på konferansen, der både flere av våre statsråder og stortingsrepresentanter innledet.

Ledersamling for fylkesledere og fylkessekretærer

Torsdag 14. mars til fredag 15. mars ble det avholdt ledersamling for fylkesledere og fylkessekretærer på partikontoret i Oslo. Samlingen hadde fokus på arbeid i fylkeslaget, ledelse i Senterpartiet, kommunikasjon og etiske retningslinjer.

Landskonferanse for lokallagsledere

Fredag 5. april til søndag 7. april arrangerte Senterpartiet sin andre landskonferanse for lokallagsledere på Quality Hotel Edvard Grieg i Bergen. Alle lokallagsledere ble invitert til en hyggelig samling der de fikk faglig påfyll og mulighet til å knytte kontakter og kjennskap til andre lokallagsledere, diskutere problemstillinger og dele løsninger.

Konferansen samlet nærmere 200 deltakere, inkludert sekretariat, statsråder og observatører.

Tema og innledere:

Senterpartiet mot 2025 v/ partileder Trygve Slagsvold Vedum

Sofprat med statsråder v/Karl Kristian Langeland og Per Rune Vereide

Sentrale kommunal- og distriktpolitiske saker v/ statsråd Erling Sande

En viktig vår for norsk landbruk v/ statsråd Geir Pollestad

Mediearbeid v/ Gunnar Ringheim, Ada Arnstad, Vebjørn Varlid og Hedda W. Håkegård

Ledelse i Senterpartiet v/ generalsekretær Knut M. Olsen

Nytt prinsipp- og handlingsprogram 2025-2029 v/ leder av programkomiteen Anne Beathe K. Tvinnereim

Lokallagsarbeid i Senterpartiet v/ generalsekretæren og tre lokallagsledere

Vi forandrer Norge – hva har vi gjort så langt? v/ parlamentarisk leder Marit Arnstad

Veien videre v/ nestleder Anne Beathe Tvinnereim

Fylkespolitisk konferanse

11.-12. november ble Senterpartiets fylkespolitiske konferanse arrangert på Clarion Hotel Oslo Airport.

50 fylkespolitikere deltok på konferansen, som inkludert observatører, innledere og sekretariat samlet ca. 70 deltakere.

Tema og innledere:

Senterpartiet mot 2025

Hovedinnledning v/ partileder Trygve Slagsvold Vedum.

Innlegg v/ fylkesrådsleder i Nordland, Svein Eggesvik og fylkesvaraordfører i Østfold Annette Lindahl Raakil om hvilken rolle våre fylkespolitikere kan spille i partiets arbeid fram mot stortingsvalget.

Fylkene som regional drivkraft

Hovedinnledning v/ kommunal- og distriktsminister Erling Sande.

Innlegg v/ gruppeleder i Rogaland Hanne Marte Vatnaland og gruppeleder i Trøndelag Ole Herman Sveian

Samtale mellom innleiderne og spørsmål fra salen. Samtalen ledes av lagbygger Karl Kristian Langeland.

Forsvarsløftets regionale ringvirkninger

Innledning v/ forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Nytt stortingsvalgprogram

Innledning v/ leder i programkomiteen Anne Beathe K. Tvinnereim

Parallele sesjoner

Samferdsel – veg og kollektiv

Innledninger v/ leder av Stortingets transport- og kommunikasjonskomité Sigbjørn Gjelsvik og statssekretær i Samferdselsdepartementet Stein Mathisen

Utdanning

Innledninger v/ forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel og nestleder i Stortingets utdannings- og forskningskomité Marit Knutsdatter Strand

Miljø og forvaltning

Innledninger v/ medlem av Stortingets energi- og miljøkomité Gro-Anita Mykjåland og statssekretær i Klima- og miljødepartementet Kjersti Bjørnstad

Næring og regional utvikling

Innledninger v/ leder av Stortingets næringskomité Wilfred Nordlund og statssekretær i kommunal- og distriktsdepartementet Sigrun Wiggen Prestbakmo

Samhandling med kommunenivået

Innledninger v/ ordførerne Sunni Grøndahl Aamodt, Modum, Knut Arne Fjelltnun, Nord-Aurdal og Tonje Såkvitne, Voss

Digitale møter

- Partiledelsen har avholdt jevnlig digitale møter med fylkeslederne.
- Hver mandag kl. 09.30 har alle ansatte på partikontoret, på fylkeskontorene, sekretariatsleder fra stortingsgruppa og statssekretær fra SMK møte for oppdateringer og avklaringer med tanke på arbeidet kommende uke.
- Partiet har arrangert jevnlig nettmøter for alle medlemmer med statsråder og stortingsrepresentanter om aktuelle saker.

Medarbeidersamling

Mandag 16. september til onsdag 18. september ble det avholdt medarbeidersamling på Norefjell Ski & Spa. Her deltok ansatte fra partikontoret i Oslo, stortingssekretariatet, fylkeskontorene og rådgivere i regjeringsapparatet.

Temaet for samlingen var valgkamp 2025, og det ble lagt vekt på det sosiale samværet i tillegg til det faglige. Bakgrunnen for dette var at vi er mange som ikke kjenner hverandre, og en del har fått nye funksjoner.

For at alle ansatte skal kunne klare å hjelpe hverandre og gjennom det gjøre hverandre gode, er det viktig at man har stor tillit til hverandre og forståelse for hverandres roller. I tillegg til kunnskapen om hverandres arbeidsmåter og tenkning. Utover dette var det lagt opp til gruppearbeid som hadde fokus valgkamp, gjennomgang av KI, tips og triks rundt sosiale medier og foredrag om helse.

UTVALG/KOMITEER/FORUM

Senterpartiets programkomité

Programkomitéens arbeid med Senterpartiets nye prinsipp- og handlingsprogram for perioden 2025-2029 startet november 2023 og ble avsluttet 13. januar 2025 med framleggelsen av komitéens andreutkast. Arbeidet ble ledet av nestleder Anne Beathe K. Tvinnereim (sentralstyret, statsråd). Komitéen bestod for øvrig av Per Martin Sandtrøen (Hedmark, fylkesleder og stortingsrepresentant), Ida Stuberg (Trøndelag, sentralstyret), Ivar B. Prestbakmo (Troms, sentralstyret og statssekretær), Sigbjørn Gjelsvik (Akershus, stortingsrepresentant), Gro Anita Mykjåland (Agder, sentralstyret og stortingsrepresentant), Karoline Aldis Bjerkeset (Sogn og Fjordane, kommunepolitiker), Jon Askeland (Hordaland, fylkesordfører Vestland), Andrine Hanssen-Seppola (Senterungdommen), Sigrid Simensen Ilsøy (Senterkvinnene). Vebjørn Varlid og Mailinn Stoveland har vært sekretærer.

Komitéen har jobbet jevnt og trutt, med mange møter fysisk og digitalt. De har invitert inn mange innledere til fellesmøtene og selv hatt egne innspillmøter med ulike aktører. Det har vært viktig for komitéen med bred involvering av medlemsmassen. Det har vært gjort på flere måter, blant annet gjennom et helt nytt innspillskjema på Senterpartiets nettside, presentasjoner om arbeidet på fylkes- og lokallagsårsmøter, studiearbeid i to omganger, poster på Senterpartiets sosiale medier og ved å slippe jevnlige «prøveballonger» med nye forslag til politikk.

Det har vært et mål for programkomitéen å legge fram gjenkjennelig Senterparti-politikk, og å utvikle politikken vår i tråd med at verden ser annerledes ut nå enn da forrige program ble skrevet. Et nytt verdensbilde krever sterkere beredskapspolitikk på alle samfunnsområder. Programutkastet inneholder konkrete tiltakspunkt for å utvikle hele Norge, for å gi folk trygghet og for å ta mer nasjonal kontroll. Det endelige programutkastet blir vedtatt på landsmøtet 27.-30. mars 2025.

EU-utvalg

Senterpartiets EU-utvalg ble oppnevnt 2023 og har i løpet av 2024 hatt fem møter.

Formålet med utvalget er å oppdatere argumentene mot norsk EU-medlemskap i lys av en potensiell framtidig EU-avstemning.

Kjerneargumentene om nasjonal, demokratisk sjølråderett over politikktutforming og nasjonal kontroll over naturressurser og det politiske virkemiddelapparatet står fast. Samtidig har den geopolitiske situasjonen, Norge og EU alle endret seg siden 1994. Mot slutten av 2024 har situasjonen blitt ytterligere tilspisset grunnet presidentskiftet i USA. Dette påvirker norsk EU-debatt, og må også reflekteres i Senterpartiets argumentasjon.

Sammensetning:

- Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim, leder, utviklingsminister
- Espen Emil Thygesen, sekretær, rådgiver for utenriksfraksjonen
- Marie Lamo, statssekretær
- Ole André Myhrvold, stortingsrepresentant
- Syver Zachariassen (jan-mars)/Mailinn Stoveland (mars-des.), politisk rådgiver
- Torstein Buskaker, Senterungdommen
- Cecilie Juul Stensrud, rådgiver for utenriksfraksjonen

Valgkomité for landsmøtet 2025

Landsstyret oppnevnte i sitt møte 28. oktober valgkomité for landsmøtet 2025 med følgende sammensetning:

- Ole Herman Sveian, Trøndelag, leder
- Gyro Heia, Agder
- Magnus Weggesrud, Buskerud
- Anita Husøy Riskedal, Rogaland
- Hans Seierstad, Oppland
- Anne-Nora Oma Dahle, Telemark
- Leidulf Gløppestad, Sogn og Fjordane
- Marlene Bråthen, Troms
- Erling Ek Iversen, Østfold

I tillegg oppnevnte Senterungdommen Marianne Rossevatn som sin representant.

Oddvar Igland er sekretær for komiteen.

Ordførerforum

Senterpartiets sentralstyre valgte på møte i desember 2023 nytt ordførerforum for perioden 2023-2027.

Forumet er slik sammensett:

- Lars Fjeldstad – Osterøy / Hordaland (leder)
- Siri Blichfelt Dyrland – Midt-Telemark / Telemark (nestleder)
- Lars Tarald Myrum – Valle / Agder
- Paul Johan Moltzau – Hurdal / Akershus
- Sunni Grøndahl Aamodt – Modum / Buskerud
- Tor-Erik Labahå – Vardø / Finnmark
- Marte Larsen Tønseth – Løten / Hedmark
- Svein Roksvåg – Smøla / Møre og Romsdal
- Britt Kristoffersen Løksa – Hamarøy / Nordland
- Ola Tore Dokken – Nordre Land / Oppland
- Jarle Bø – Randaberg / Rogaland
- Gunn Åmdal Mongstad – Solund / Sogn og Fjordane
- Simon Løvhaug – Salangen / Troms
- Gunn Iversen Stokke – Skaun / Trøndelag
- Reidar Kaabbel – Våler / Østfold

I tillegg møter Aud Hove fra KS-fraksjonen som fast observatør. Andre innkalte/inviterte er; partiledelsen (arbeidsutvalget og generalsekretær), Kommunalfraksjonen på Stortinget og Sp sine folk i politisk ledelse i Kommunal- og distriktsdepartementet.

Per Rune Vereide er sekretariat for Ordførerforum.

Ordførerforum har hatt 10 møter og behandlet 46 saker i 2024. To fysiske møter på partikontoret i Oslo og 8 møter på Teams.

Ordførerforum har hatt mange saker på dagsorden; blant annet saker som omhandler den politiske situasjonen, nytt inntektssystem for kommunene, nye planretningslinjer, mange sider ved kommuneøkonomien og andre relevante saker for kommunesektoren, barnevern, justis, rovdyr, ruspolitikk, og Senterpartiet mot 2025 / valgkamp.

Gruppelederne i fylkestingene

Gruppelederne i fylkestingene har organisert seg i et eget forum der fokus først og fremst er å samordne og diskutere fylkespolitiske saker. De har valgt et arbeidsutvalg med Ole Herman Sveian (Trøndelag) som leder og Aud Hove (Innlandet), Hanne Marte Vatnaland (Rogaland) og Jane Bråthen (Akershus) som medlemmer.

Gruppelederne hadde et fysisk møte i 2024 og har videre diskutert aktuelle saker på Teams-møter og gjennom egen gruppe på Messenger.

Per Rune Vereide er ansvarlig for oppfølging fra Hovedorganisasjonen sin side.

MEDLEMSUTVIKLING

Vi har dessverre hatt nedgang i antall medlemmer i 2024. Ved utgangen av 2024 har Senterpartiet 15 772 betalende medlemmer, som er en nedgang fra 2023 da medlemstallet var 17 703.

Naturlig avgang, dyrtid og reaksjoner på ulike kompromiss i regjering er noen av årsakene til medlemsnedgangen.

Senterungdommen hadde 1246 betalende medlemmer ved utgangen av 2024. Til sammen hadde Senterbevegelsen 17 018 medlemmer pr. 31.12.2024.

SAMARBEIDET MED SENTERKVINNENE OG SENTERUNGDOMMEN

Samarbeidet med Senterkvinnene og Senterungdommen ivaretas gjennom styrerepresentasjon og gjennom arbeidsdeling som bidrar til at vi i den felles ressursutnyttelsen oppnår størst mulig effekt for partiet. Begge organisasjonene får dessuten støtte gjennom at partiet leverer data-, sentralbord-, lønns- og regnskapstjenester.

SEKRETARIATET

Sekretariatet på hovedkontoret har i 2024 hatt denne sammensetningen:

- Generalsekretær: Knut M. Olsen
- Assisterende generalsekretær: Oddvar Igland
- Økonomi- og IT-leder: Anders E. Graven
- Administrasjonssekretær: Veronika Myhre
- Administrasjonssekretær: Mari Uggerud
- Informasjonsrådgiver: Ragnar Kvåle
- Digital kommunikasjonsrådgiver: Tone H. Ween (55% fra 1.6)
- Digital kommunikasjonsrådgiver: Hedda Caroline Wigeland Håkegård (10% fra 1.6)
- Kommunikasjonsrådgiver: Torbjørn B. Lauen (til 18.11)
- Kommunikasjonsrådgiver: Jens Benneche (fra 4.11)
- Produksjonsleder og fotograf: Ragne B. Lysaker
- Lagbygger: Karl Kristian Langeland
- Lagbygger: Per Rune Vereide
- HR-ansvarlig: Emilie Hammer
- IT- konsulent: Hege Lysne
- Lønnskonsulent: Bård Runnestø
- Økonomikonsulent: Maja Aas Stanger (i permisjon fra 30.8)
- Økonomikonsulent: Ingeborg Kristoffersen-Svarstad (fra 5.8)
- Kommunikasjonsrådgiver 50%: Mailinn Stoveland (til 1.3)
- Valgkamplleder Emilie Kirkeby-Garstad (fra 23.8)
- Praktikant: Ashish Kumar Bhargava (fra 1.9)

FYLKESKONTOR

Fylkessekretærer og andre ansatte

Østfold: Mathilde Tyrhjell Kvernenes (fylkessekretær, i permisjon), Henriette Holt Gausdal (fungerende fylkessekretær i 2024)

Akershus: Linde Rødfoss (fylkessekretær) og Ingeborg Kristoffersen-Svarstad (ungdomssekretær)

Oslo: Victoria Sannum Vangen (fylkessekretær)

Hedmark og Oppland: Camilla Aaseth (fylkessekretær), Oliver Kvarberg (organisasjonssekretær) og Jostein Visdal (ungdomssekretær).

Buskerud: Brit-Tove Krekling (fylkessekretær)

Vestfold: Ida Cathrine Nilsen (fylkessekretær, i permisjon fra 3.10) og Guri Rebecca Nilsen (fungerende fylkessekretær fra 02.09)

Telemark: Torunn Brukåsa Kleiva (fylkessekretær fra 9.1), Sveinung Leikvoll (organisasjonsrådgiver til 1.6)

Agder: Linda Leirpoll (fylkessekretær)

Rogaland: Katrine Sægrov (fylkessekretær), Karl Anders Mæland Nilsen (organisasjonssekretær)

Hordaland: Sølvi Kobbeltvedt (fylkessekretær)

Sogn og Fjordane: Torunn Flatjord (fylkessekretær)

Vestland: Stine Fjellkårstad (gruppesekretær for fylkestingsgruppa)

Møre og Romsdal: Isabelle Orvik (fylkessekretær)

Trøndelag: Rune Hjulstad (fylkessekretær, Bjørn Ludvig Bergsmo (organisasjonsrådgiver), Lars Myhr Sandlund (kommunikasjonsrådgiver), Nils Forren (ungdomssekretær til 30.9) og Nora Stein Baustad (ungdomssekretær fra 1.10)

Nordland: Lisa Marshall (fylkessekretær) og Felicia Skreslett-Smalsundmo (organisasjonssekretær)

Troms: Ingunn-Merete Hals (fylkessekretær)

Finnmark: Rita H. Roaldsen (fylkessekretær)

REGJERINGSAPPARATET

Finansdepartementet

- Trygve Slagsvold Vedum – statsråd
- Erlend Trygve Grimstad – statssekretær
- Lars Erik Bartnes – statssekretær
- Geir Indrefjord – statssekretær
- Lars Vangen – statssekretær (til 09.08)
- Skjalg Fjellheim – statssekretær (fra 09.08)
- Emilie Kirkeby-Garstad – politisk rådgiver (til 23.08)
- Siv Sætran – politisk rådgiver (fra 16.08)
- Erlend Kvittum Nytrøen – politisk rådgiver (fra 16.08)

Barne- og familiedepartementet

- Kjersti Toppe – statsråd
- Trine Fagervik – statssekretær
- Eli Blakstad – statssekretær
- Maren Grøthe – politisk rådgiver

Forsvarsdepartementet

- Bjørn Arild Gram – statsråd
- Anne Marie Aanerud – statssekretær (permisjon fra 17.12)
- Marie Lamo – statssekretær (permisjon fra 06.09)
- Hans Christian Hveem Kjølseth – statssekretær (konstituert fra 06.09)
- Cecilie Juul – statssekretær (konstituert fra 17.12)
- Ingrid Nikoline Sand – politisk rådgiver

Justis- og beredskapsdepartementet

- Emilie Enger Mehl – statsråd
- Hans-Petter Aasen – statssekretær
- John-Erik Vika – statssekretær
- Sigve Bolstad – statssekretær
- Torleik Svelle – politisk rådgiver

Kommunal- og distriktsdepartementet

- Erling Sande – statsråd
- Nancy Charlotte Porsanger Anti – statssekretær
- Ole Gustav Narud – statssekretær
- Sigrun Wiggen Prestbakmo – statssekretær (til 15.11)
- Ivar B. Prestbakmo – statssekretær (fra 15.11)
- Erlend Kvittum Nytrøen – politisk rådgiver (til 16.08)
- Oda Marie Hokstad – politisk rådgiver (fra 16.08)

Kunnskapsdepartementet

- Sandra Borch – statsråd (forskning- og høyere utdanningsminister) (til 23.01)
- Oddmund Hoel – statsråd (forskning- og høyere utdanningsminister) (fra 23.01)
- Oddmund Hoel – statssekretær (til 23.01)
- Ivar B. Prestbakmo – statssekretær (fra 23.01 – 15.11)
- Signe Bjotveit – statssekretær (fra 22.11)
- Signe Bjotveit – politisk rådgiver (til 22.11)
- Lars Vegard Fosser – politisk rådgiver (fra 09.12)
- Ada Arnstad – politisk rådgiver (vikar fra 13.02-12.03)

Landbruk- og matdepartementet

- Geir Pollestad – statsråd
- Wenche Westberg – statssekretær
- Siv Sætran – politisk rådgiver (til 16.08)
- Henrik Nordtun Gjertsen – politisk rådgiver (fra 16.08)

Utenriksdepartementet

- Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim – statsråd (utviklingsminister)
- Bjørg Sandkjær – statssekretær
- Syver Zachariassen – politisk rådgiver (til 01.03)
- Mailinn Stoveland – politisk rådgiver (fra 01.03)

Statsministerens kontor

- Erling Laugsand – statssekretær

Klima- og Miljødepartementet

- Kjersti Bjørnstad – statssekretær

Samferdselsdepartementet

- Bent-Joachim Bentzen – statssekretær (permisjon fra 02.09-22.12)
- Stein Mathisen – statssekretær (konstituert fra 02.09-22.12)

VEDLEGG 1: SAKSOVERSIKT – SENTRALSTYRET 2024

SAK	TITTEL	DATO
1/24	PROTOKOLL	29.01
2/24	POLITISK DRØFTELSE	
3/24	SENERPARTIET MOT 2025	
4/24	LANDSSTYREMØTE 15.-16. APRIL	
5/24	UTVIKLINGSFONDET 2023	
6/24	SENERPARTI-APP FOR FREMTIDEN	
7/24	ORIENTERINGSSAKER	
8/24	PROTOKOLL	21.03
9/24	POLITISK DRØFTELSE	
10/24	SENERPARTIET MOT 2025	
11/24	LANDSSTYREMØTE 15.-16. APRIL	
12/24	NYTT PRINSIPP-OG HANDLINGSPROGRAM	
13/24	REGNSKAP 2023	
14/24	ÅRSMELDING 2023	
15/24	FORSLAG TIL VEDTEKTSENDRING	
16/24	SAKER VEDRØRENDE OSLO SENERPARTI	
17/24	ORIENTERINGSSAKER	
18/24	PROTOKOLL	06.05
19/24	POLITISK DRØFTELSE	
20/24	ORIENTERINGSSAKER	

21/24	PROTOKOLL	12.06
22/24	POLITISK DRØFTELSE	
23/24	SENERPARTIET MOT 2025	
24/24	REGNSKAPSRAPPORT PR. 1. TERTIAL OG BUDSJETTREVISJON 24 OG 25	
25/24	NYTT PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM 2025-2029	
26/24	ORIENTERINGSSAKER	
27/24	PROTOKOLL	02.09
28/24	POLITISK DRØFTELSE	
29/24	SENERPARTIET MOT 2025	
30/24	LANDSSTYREMØTE 28.-29. OKTOBER	
31/24	NYTT PRINSIPP- OG HANDLINGSPROGRAM 2025-2029	
32/24	ORIENTERINGSSAKER	
33/24	PROTOKOLL	14.10
34/24	STRATEGI FOR VALGKAMPEN 2025	
35/24	LANDSSTYREMØTE 28.-29. OKTOBER	
36/24	MEDLEMSKONTINGENT 2025	
37/24	VALGKOMITÉ FOR LANDSMØTE 2025	
38/24	LANDSMØTE 2025 – SAKSLISTE OG RAMMEPROGRAM	
39/24	MØTEPLAN 2025	
40/24	DRØFTINGS-/ORIENTERINGSSAKER	
41/24	PROTOKOLL	11.12
42/24	POLITISK DRØFTELSE	
43/24	STORTINGSVALGKAMPEN 2025	
44/24	BUDSJETT 2025	
45/24	LANDSMØTE 2025	
46/24	ANKE FRA EKSKLUDERT MEDLEM I OSLO SENTERPARTI	
47/24	ORIENTERINGSSAKER	

VEDLEGG 2:

Uttalelser vedtatt av Senterpartiet i 2024:

Uttalelser fra Senterpartiets landsstyremøte 15.-16 april

Vald i nære relasjonar – styrk det førebyggjande arbeidet!

Den seinaste tida har vi blitt kjent med alvorlege hendingar. Vald og overgrep i nære relasjon, og mot born, er diverre meir vanleg enn vi likar å tru. Det er alvorleg kriminalitet med store konsekvensar for den som opplev det eller som lev i tilvære med vald.

Diverre vert mange parforhold og familiar prega av fysisk vald, psykisk vald og/eller seksualisert vald. Å leve med redsel i det daglege, pregar vaksne og born. Å sjå mor verte slått, er like skadeleg som å verte slått sjølv. Foreldra som skulle vera tilgjengelege som trygge vaksne, verte utrygge.

Den mest grunnleggjande tryggleiken i eigen heim må verte sikra. Regjeringa la i desember 2023 fram ein *opptrappingsplan mot vald og overgrep mot born og vald i nære relasjonar*. Planen sitt hovudmål er å forhindre at vald i nære relasjonar skjer. Politiet si førebyggjande verksemd, etterforskning og straffeforfølgning står sentralt. Planen skal legge til rette for meir heilskapleg og samordna innsats mot vald og overgrep, på tvers av sektorar. Senterpartiet meiner det er rett av regjeringa å prioritere dette arbeidet, og at det er bra at det er lagt fram ein plan med høgt ambisjonsnivå og over 100 tiltakspunkt.

God førebygging og tidleg innsats kan redusere behovet for meir omfattande tiltak seinare. Arbeidet må starte tidleg. Senterpartiet meiner tilbodet til fyrstegangsforeldre og –fødande må verte styrka, for å gje tryggleik og meistring i foreldrerolla. Det trengs eit styrka tilbod til foreldre i svangerskapet og dei to første åra av bornet sitt liv. Samarbeidet mellom helsestasjon, barnehage/skule og foreldre må vidare verte styrka. For å bidra til å bygge haldningar og verdiar, samt god seksualhelse, må undervisninga om kropp, seksualitet, relasjonar og grenser starte tidleg.

Vi må fortsetje å satse på helsestenesta i alle kommunar, frå jordmor og helsesjukepleiar til barnevern og psykolog. Å verte kjent med familiane, kan skape tillit som gjer at ein kan tørre å søke hjelp når store og små har det vanskeleg.

Familievernkontora er eit gratis lågterskeltilbod med tilbod til par og familiar i strevsame livsfasar. Dei må få auka kapasitet. Desse kontora har ansvar for mekling når foreldre skal flytta frå kvarandre, og vil kunne ha ei viktig rolle når det er fare for vald. I tillegg har dei blant anna sinnemeistringskurs, som hjelper mange. Kirkens familievernkontor melder at alle familievernkontor no ser seg nøydde til å trappe ned tilbodet, og at dette særleg kan råke distriktskontor.

Personar som oppsøker politiet og som gjev forklaring på korleis dei verte utsett for vald og truslar frå ein anna person, må takast på alvor. Det kan ikkje vera den valdsutsette som må ta ansvar for å halde seg vekke, men valdsutøvar som må få tydelege restriksjonar. Besøksforbod som tiltak for å beskytte må verte handheva betre, og omvendt valdsalarm må verte vurdert framfor flytting til hemmeleg adresse, særleg om born er involvert. Det er heilt vesentleg at vald og overgrep vert avdekka og oppklart, så valdsutøvar vert straffeforfølga og får ein adekvat reaksjon.

Regjeringa har fått på plass endringar som gjer det enklare og raskare for politiet å ta i bruk omvendt valdsalarm. Det meiner Senterpartiet er ei viktig endring, som gjer at det er trusselutøvar og ikkje valdsutsette som må ta byrda med å bere valdsalarmen. Ei riktig endring, for å betre beskytte personar som risikerer å verte utsett for vald.

Krisesentera må verte betre kjent i befolkninga. Også deira dagtilbod. Eit arbeid med revidering av krisesenterlova er i gang. Senterpartiet meiner det er behov for å forsterke krisesentera sitt ansvar og å tydeleggjere ansvaret dei har i det førebyggjande arbeidet.

Senterpartiet vil:

- styrke tilbodet til førstegangsførelde gjennom svangerskap og bornet sine to første leveår, for å gje dei tryggleik og meistring i foreldrerolla.
- at undervisninga om kropp, seksualitet, relasjonar og grenser startar tidleg.
- at helsetenesta må få styrka ressursar for å ha fokus på førebygging av vald.
- at familievernkontora skal styrkast for å kunne gje hjelp til vaksne og born i krevjande tider, og for å oppdage og førebygge vald.
- at omvendt valdsalarm vert vurdert framfor flytting til hemmeleg adresse.
- at krisesentera sitt ansvar for førebyggjande arbeid vert tydeleggjort i lovverket.

Ei historisk kursendring for jordbruket – ei næring for framtida!

Fredag 8.mars la regjeringa fram «*Strategi for auka sjølforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*» (Meld. St. 11 (2023-2023)). Denne legger grunnlaget for den mest offensive satsinga på norsk jordbruk noensinne!

Jordbruksnæringa har over lengre tid stått i en økonomisk utfordrende situasjon, som særlig har gjort seg gjeldende etter den ekstraordinære prisveksten på innsatsfaktorer de siste åra. Derfor er det viktig at det nå kommer på plass en opptrappingsplan som både er tidfesta og forpliktende.

Det er avgjørende viktig å få på plass en forpliktende opptrappingsplan som både skaper inntektsmuligheter og framtidsoptimisme i landbruksnæringa. Dette søkes forankret gjennom et bredt flertall på Stortinget, til det beste for næringa.

En stadig mer utfordrende verdenssituasjon med krig og klimaendringer understreker behovet for styrket beredskap og sjølforsyning. Den kommende stortingsmeldinga om flom og ras vil også være viktig for matjorda, som er en forutsetning for matproduksjon. Det er ingen tvil om viktigheten av norsk jordbruk i en urolig verden!

Regjeringa har satt et ambisiøst og tidfesta mål om inntektsutjevning mellom bønder og 'gjennomsnittsnordmannen'. Innen 2027 skal norske bønder ha inntektsmuligheter på samme nivå som «*justert gjennomsnitt i lønnsstatistikken*» - og dette arbeidet er allerede påbegynt! Ekstraordinære forhandlinger var noe av det første Senterpartiet gjennomførte ved overtakelse av regjeringsmakta høsten 2021, og gjennom to historiske jordbruksoppgjør de foregående årene, er kursendringen i høyeste grad i gang.

Unge skal se på jordbruket som ei næring for framtida og en levevei som de vil satse på. Senterpartiet mener det framover fordrer bedre velferdsordninger og endrede rettigheter knyttet til svangerskaps- og foreldrepermisjon.

Det å unngå overproduksjon er ei forutsetning for å kunne realisere den økningen i inntektsmuligheter som opptrappingsplanen legger opp til. Dette er et for stort ansvar å legge på markedsregulatorne alene, og vil også kreve politiske grep gjennom årets jordbruksforhandlinger. Jordbruket er ei næring med lang ledetid, og bør følgelig behandles deretter.

Et av de viktigste målene i jordbrukspolitikken er økt selvforsyning. Stortingsmeldinga legger opp til et mål om 50% selvforsyning i Norge. Det er viktig for beredskapen vår, norske arbeidsplasser og miljøet. Forbrukere må ha en reell mulighet til å velge norsk mat i hverdagen. Her er tydelig merking av opprinnelsesland på mat, både i butikk og på serveringssteder viktig. De nasjonale kostrådene må ta utgangspunkt i matvarer som kan produseres basert på norske ressurser.

Landsstyremøtet konstaterer status for Meld. St. 11 (2023-2024), og at det er avgitt komitéinnstilling. Senterpartiet har fått gjennomslag for økt selvforsyning innen 2030 og tetting av inntektsgapet innen 2027. Landsstyret anmoder partiets stortingsgruppe om å jobbe for å få et flertall for ytterligere forbedringer i grunnlaget for beregninger av jordbruksinntekt når meldingen skal sluttbehandles i Stortinget 18. april.

Senterpartiets landsstyre:

- forventer at årets jordbruksforhandlinger bidrar til å tette inntektsgapet mot andre grupper vesentlig, sammen med en betydelig styrking av investeringsmidlene og bedrede velferdsordninger.
- Mener kommende jordbruksoppgjør må legge fram forslag til tiltak for å unngå overproduksjon i de produksjoner som ikke allerede er omfattet av regulering.
- Mener at målet om 50% selvforsyning i Norge må oppnås.
- Mener at bedre velferdsordninger for landbruket må på plass.
- Mener opprinnelsesmerkingen av mat må bli tydeligere både i butikk og på serveringssteder, slik at forbrukerne får mulighet til å velge norsk mat.
- Mener at målet om 50% selvforsyning i Norge må oppnås. Dette gjennom økt planteproduksjon basert på norske ressurser - verdien på kornet må opp og derigjennom også graset.
- Mener at tollvernet må styrkes ytterligere.

Rehabilitering er viktig for å sikre folk et verdig liv!

Alle som trenger det, skal sikres tilbud om rehabilitering etter sykdom. God rehabilitering legger til rette for økt livskvalitet og bidrar til at pasienter raskere blir selvhjulpne, og evt. kommer tilbake i arbeid.

En stor del av rehabiliteringstilbudet i spesialisthelsetjenesten utføres i private og ideelle rehabiliteringsinstitusjoner, som har avtale med de regionale helseforetakene.

Senterpartiet mener at et desentralisert tjenestetilbud innen spesialisert rehabilitering skal ivaretas i de regionale helseforetakene, også gjennom kjøp av private og ideelle tjenestetilbud. Når innkjøp av tjenester gjøres gjennom anbudsprosesser, må det innrettes slik at desentraliserte tilbud ivaretas.

Senterpartiets landsstyre er bekymret for anbudsprosessene rundt anskaffelser av tverrfaglig spesialisert rehabilitering. Flere steder går disse prosessene utover rehabiliteringssteder, kommuner og pasienter. Ved å redusere behandlinger og ta ned kapasitet, overføres ansvar og kostnader til kommunene.

Kommunene har de siste årene fått mer ansvar for rehabilitering og opptrening. Når kapasiteten i spesialisthelsetjenestens rehabilitering svekkes, blir oppgavene skjøvet over på kommunene uten at ressurser, kompetanse og midler følger med.

Riksrevisjonens rapport fra februar 2024, *Riksrevisjonens undersøkelse av rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene*, viser at mange pasienter ikke får de rehabiliteringstjenestene de har behov for, samhandlingen mellom kommune og spesialisthelsetjenesten ikke fungerer til det beste for pasientene, svakhet i rehabiliteringstjenestene får dette store konsekvenser for pasientens helse, arbeidsevne, familie og fritid og at styringen av rehabiliteringstjenestene er mangelfull på alle nivåer.

Senterpartiet mener at:

- dagens anbudsprosesser må erstattes med langsiktige avtaler.
- ved innkjøp av tjenester gjennom anbudsprosesser, må de innrettes slik at desentraliserte tilbud ivaretas. Ideelle aktører skal prioriteres over kommersielle.
- innkjøp av rehabiliteringstjenester ikke kan reduseres og at kapasiteten innen spesialisert rehabilitering må økes.
- opsjon på eksisterende avtaler må fullføres i sin helhet.
- Kostnader og ansvar ikke må overføres til kommunene.

Senterpartiet vil ha et krafttak for å forebygge ungdomskriminalitet og utenforskap

Barn og ungdom er vår største og viktigste ressurs i samfunnet. Senterpartiet vil ha et krafttak for å forebygge ungdomskriminalitet og utenforskap. Kriminelle gjenger og organiserte nettverk som utnytter sårbare barn og unge, skal ikke få fotfeste i Norge. Vi må hindre at ungdom og unge voksne faller utenfor. Dårlige levekår og fattigdom øker risikoen for involvering i kriminalitet og/eller utenforskap. Forsterket tidlig innsats og forebygging må være en hovedstrategi i politiet, sammen med aktører som kommune, skole, helsevesen, barnevern og lag og foreninger.

Utenforskap og ungdomskriminalitet er et økende problem i hele landet. Senterpartiet mener at det viktigste for å snu utviklingen, er å satse mer på forebyggende arbeid i kommunene. Da trengs trygge nærmiljø, bedre levekår og styrket familieøkonomi. Gode barnehager og skoler, tilgjengelig helsestasjon, trygge fritidstilbud, å fullføre utdanning og tilbud om jobb til unge vil være viktig for å minske de sosioøkonomiske forskjellene. Her må det arbeides målrettet med oppsøkende sosialt arbeid, i tett samarbeid med frivillige lag og organisasjoner. Det må sikres god kommuneøkonomi, så kommuner kan styrke sitt forebyggende arbeid.

Politiet peker på at svenske kriminelle nettverk forsøker å utvide sin virksomhet til Norge. Unge mellom 15-18 år og barn under 15 år rekrutteres til kriminalitet. Senterpartiet mener kampen mot organisert kriminalitet må prioriteres, for å knuse nettverk som utnytter sårbare barn og unge. Beslagene av kokain har aldri vært større. Hjelpen for å komme seg ut av kriminelle nettverk må intensiveres gjennom flere EXIT-program, oppsøkende forebyggende politi og tolletaten må styrkes.

For å beskytte ungdom mot å begå framtidig kriminalitet, motvirke rekrutering til kriminelle nettverk og bryte opp uheldige miljøer, la regjeringa fram forslag om utvida virkeområdet for oppholdsforbud for ungdom mellom 15 og 18 år. Politiet kan med det forby personer opphold på steder om det øker faren for at personen begår en straffbar handling. Senterpartiet mener dette er et viktig virkemiddel for å forebygge organisert kriminalitet i utsatte områder.

De som utøver vold, tas nå for flere lovbrudd. Knappe to prosent av gjerningspersonene under 18 år står for 18 prosent av alle kriminelle forhold. Det er behov for strengere og andre type straffereaksjoner og et bredere tilbud i ungdomsfengslene, for å kunne slå ned på alvorlig og gjentatt ungdomskriminalitet. Derfor har Senterpartiet i regjering strammet inn ungdomsstraffen og etablert flere plasser i kriminalomsorgens ungdomsenheter.

Senterpartiet mener det trengs et nytt tilbud for barn under 15 år som begår gjentatt kriminalitet og som er under den kriminelle lavalder. Senterpartiet vil etablere *Trygghetshus for ungdom* som et nytt tilbud, der ulike aktører rundt barnet skal samarbeide om et spesialtilpasset omsorgs- og oppfølgingstilbud. Institusjons- og botilbud i barnevernet må være tilgjengelig for barn i hele landet. *Trygghetshuset* må kunne etableres i barnets hjemregion, dersom det er til barnets beste.

Senterpartiet vil videreføre prinsippet om at barnevernet skal ha som formål å hjelpe og beskytte barn, og ikke være en straff eller ha samfunnsvern som formål. Samtidig trenger barnevernet sterkere mulighet enn i dag til å hindre barn i å skade seg selv eller delta i kriminell virksomhet. Derfor må det absolutte forbudet mot å kontrollere digital

kommunikasjon, f.eks. på sosiale medier, oppheves. Barnevernet bør ha mulighet til å gjøre nødvendige undersøkelser ved begrunnet mistanke om alvorlige forhold.

Senterpartiet mener vi må stoppe normaliseringen av narkotika. Narkotika og ungdomskriminalitet henger ofte tett sammen. Ungdata-undersøkelsen i Oslo viser at åtte prosent av elevene på videregående skole rapporterer om at de har prøvd kokain. Tallet er nesten tre ganger så høyt som i 2018, da tre prosent rapporterte om det samme.

Senterpartiet vil ha en rusreform som sørger for behandling til de som trenger helsehjelp, men som slår ned på innførsel og bruk av narkotika. Narkotika er forbudt i Norge, og skal fortsette å være det. Regjeringen Solbergs forslag til en rusreform gikk for langt i å avkriminalisere narkotika, og fikk ikke flertall i Stortinget. I kjølvannet ser det likevel ut til å ha skjedd en normalisering av narkotikabruk. Denne utviklingen må stoppes og snus. Politiet må ha virkemidler til å forebygge narkotikabruk hos ungdom, og oppdage bruk og salg i tidlig alder.

Senterpartiet vil:

- etablere *Trygghetshus* for barn under 15 år som begår gjentatte kriminelle handlinger.
- sikre at politiet kan avdekke og følge opp narkotikabruk blant ungdom.
- prioritere forebyggende arbeidet med vekt på levekår, sosial utjevning, trygge nærmiljø og tidlig innsats rettet mot barnefamilier.
- sikre tettere samarbeid mellom helsestasjon, barnehage/skole og hjemmet for å bedre ruste foreldre i foreldrerollen.
- åpne for soning av straff med fotlenke i barnevernsinstitusjon.
- fjerne det absolutte forbudet mot kontroll med barns digitale korrespondanse i barnevernsinstitusjoner, for å hindre at ungdom kan utsette seg selv for skade.
- etablere flere EXIT-program for gjengkriminelle.
- fortsette å styrke tolletaten og samarbeidet med andre etater.
- øke døgnkapasiteten i barne- og ungdomspsykiatrien og opprette et sikkerhets psykiatrisk tilbud for barn i spesialisthelsetjenesten.
- fortsette etablering av flere ungdomsenheter i kriminalomsorgen.
- sørge for at institusjonstilbudet i barnevernet er desentralisert og tilgjengelig i hele landet, for å sikre nærhet til hjemplassen til barnet, samt unngå unødvendige flyttinger.
- legge til rette for sommerjobb og deltidsjobb til ungdom.
- ha en ny satsing på fritidsklubber og lavterskel møteplasser for ungdom i hele Norge.
- Styrke områdesatsingene i levekårsutsatte områder.

Kilde, kripis: [Økning i antall narkotikasaker i 2023 – Politiet.no](#)

Uttalelse fra Senterpartiets landsstyremøte 28.-29 oktober

Sikkerhet for hele Norge skapes lokalt

Mens forrige langtidsplan fra Høyre handlet om å bygge ned forsvarssteder, handler Senterpartiets nye plan om å forsterke og videreutvikle alle eksisterende baser. I tillegg har vi vedtatt å etablere ny virksomhet ved Andøya og Kjevik, som Høyre tidligere fikk Stortinget med på å legge ned.

Senterpartiet ønsker å bruke langtidsplanen til strategisk industribygging og næringsutvikling i Norge. Landet har en svært konkurransedyktig forsvarsindustri som produserer verdensledende produkter innen artilleri, missiler, luftvern, eksplosiver og andre viktige forsvarsprodukter. Vi prioriterer å støtte opp om denne industrien, og støtten forsterkes framover.

For å lykkes med forsvarsløftet er vi også avhengig av å utnytte kompetanse og kapasitet i øvrig næringsliv. Senterpartiet vil jobbe for å få på plass strategiske, langsiktige og gjensidig forpliktende avtaler mellom forsvarssektoren og næringslivet. Vi vil også sikre at lokale små og mellomstore bedrifter kan delta i flere anbudsprosesser og levere til Forsvaret, blant annet gjennom oppdeling av anbud. Dette vil bidra til bedre forsyningssikkerhet og styrket beredskap. Oppbyggingen av det norske forsvaret vil gi en stor økning av oppdrag til næringslivet. Det gjelder alt fra maskinentreprenører, byggmestre og matleverandører, til større industribedrifter. Senterpartiet ønsker at dette skal komme næringslivet i hele Norge til gode.

Forsvarssektoren skal styrkes med om lag 4600 ansatte, 4600 vernepliktige og 13 700 reservister frem mot 2036. Mange av disse nye arbeidsplassene vil ligge i distriktskommuner. For å lykkes med forsvarsløftet må vi også gjøre det mer attraktivt å bosette seg på disse stedene. Den største utfordringen mange steder er i dag er mangel på arbeidskraft.

Ikke siden Borten-regjeringa på 1960-tallet har det vært gjennomført sterkere distriktpolitiske tiltak enn nå med Senterpartiet i regjering. Reisekostnadene er redusert blant annet gjennom halverte ferje og flypriser, barnehageprisene er mer enn halvert i disse områdene og blitt gratis i Nord-Troms og Finnmark og utdanningssystemet har blitt mer desentralisert. I tillegg har vi innført årlig sletting av studielån med henholdsvis kr 25 000 og kr 60 000 i disse kommunene. Senterpartiet ønsker å få på plass flere personrettede tiltak som gjør det enklere å rekruttere folk til forsvaret.

Nasjonal sikkerhet avhenger av et sterkt forsvar, næringsliv og bosetting i hele Norge.

Derfor vil Senterpartiet:

- Sikre at de økte kapasitetene i ny langtidsplan blir gjennomført.
- Etablere en søknadsbasert ordning for støtte til økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien.
- Bidra med risikoavlastning for samfunnsnyttige investeringer, som kan være bedriftsøkonomisk ulønnsomme.
- Få på plass strategiske, langsiktige avtaler mellom forsvarssektoren og næringslivet for bedre forsyningssikkerhet og beredskap.

- Styrke FoU-samarbeidsordninger mellom forsvarssektoren og industrien slik at det blir enklere for små og mellomstore bedrifter å utvikle prototyper.
- Øke innovasjonsmidlene for bedrifter som kan levere til Forsvaret.
- Sikre at lokale små og mellomstore bedrifter kan delta i flere anbudsprosesser og levere til Forsvaret, blant annet gjennom oppdeling av anbud.
- Styrke samarbeidet mellom Forsvaret og kommunene i planleggingen av boligbehovet og teste ut ulike modeller der Forsvaret, kommune og utbygger går sammen om prosjekter.
- Få på plass en gjeldsletteordning for studiegjeld for forsvarsansatte som gjør det mer økonomisk attraktivt for forsvarsfamilier å etablere seg lokalt.
- Se på muligheten til å bruke skattesystemet for å stimulere forsvarsansatte økonomisk til å bosette seg lokalt.
- Styrke studiesentrene og samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner, lokalt næringsliv og Forsvaret, for å imøtekomme framtidens behov for lokal tilpassing.
- Etablere forsvarsutdanningstilbud i Forsvarets regi i Nord-Norge.
- Etablere en tung FFI-satsing i Nord-Norge.
- Lokalisere flere sivile forsvarsarbeidsplasser nær operative avdelinger.
- Fortsette utbygging og forbedring av boliger for forsvarsansatte.

VEDLEGG 3:

Storingsgruppas virksomhet 2024

Senterpartiets stortingsgruppe fulgte også i 2024 opp regjeringsarbeidet som Senterpartiet var med på å lansere i Hurdal i 2021. De primære satsingene har handlet om å gi folk og næringsliv trygg styring gjennom økonomisk turbulente tider – og samtidig sikre viktige gjennomslag på områder av særlig betydning for Senterpartiet, særlig når det gjelder geografisk og sosial utjevning.

Ett godt eksempel på hvordan sosial og geografisk profil går hånd i hånd, er spørsmålet om billigere barnehage og SFO. Her har folk over hele landet nå fått lettelser, mens distriktskommunene (sentralitetsklasse 5 og 6) har fått ekstra reduksjon i prisen for å styrke disse kommunenes attraktivitet. Det er også innført en ordning med omfattende sletting av studielån for de som bosetter seg i distriktskommunene. Inntektssystemet for kommunene er gjort mer utjevnende, noe det store flertallet av kommuner tjener på.

Verdenssituasjonen var fortsatt labil og preget av nye geopolitiske trender. Krigen i Ukraina fortsatte, men med mindre endringer av frontlinjene og et sterkere preg av industriell skyttergravskrig med store tap på begge sider. Norge har vært en viktig støttespiller for Ukraina, og innsatsen har vært forankret tverrpolitisk. Det er også svært mange ukrainske flyktninger i Norge som vi forsøker å legge forholdene godt til rette for. Krigen i Gaza har fortsatt og den humanitære situasjonen der er uholdbar. Hamas utgjør fortsatt en alvorlig trussel mot Israel. Det amerikanske valget høsten 2024 bidro også til internasjonal usikkerhet i den forstand at den gjenvälgte presidentens linje er mer uforutsigbar og transaksjonell enn det som har vært sedvane. Senterpartiets og regjeringens arbeid for å styrke norsk forsvar, beredskap og sikkerhet blir derfor stadig viktigere. Senterpartiet i regjering har vært en garantist for kraftige forsvarsatsinger og tung vekt på samarbeid med allierte i NATO og naboland i Europa.

Arbeidet med å få ned inflasjonsveksten har gitt resultater både i Norge og i andre land, men oppleves fortsatt som krevende for folk flest fordi alt har blitt dyrere. Et avgjørende punkt for Norge har vært å få ned inflasjonen og samtidig opprettholde høy sysselsetting. Dette har regjeringen og stortingsflertallet lykkes godt med, selv om det viser seg krevende å nå helt ned til inflasjonsmålet. Utsiktene til rentesenkning i 2025 var ved årets utgang gode. God styring gjennom vanskelige tider ga også grunnlag for et godt lønnsoppgjør med reallønnsvekst i 2024 – for første gang på flere år.

Energiprisene er fortsatt ustabile og til tider svært høye i deler av landet. Dette skyldes for stor prissmitte utlandet og ubalansen som de to siste store utenlandskablene skapte. For Senterpartiet har det vært avgjørende å sikre at Norge ikke kobles tettere til EUs dysfunksjonelle energimarked.

Jordbruksoppgjøret våren 2024 var rekordstort og det ble inngått en avtale mellom staten og begge faglagene i landbruket på over 3 mrd. kroner. Avtalen la til rette for en inntektsutvikling på 85 000 kroner per årsverk, noe som betyr at inntektsgapet tettes

med 60 000 kroner per årsverk. Likevel var sektoren preget av kraftige uenigheter knyttet til tallgrunnlag, som ble behandlet i Stortinget 18. april.

Ved regjeringdannelsen i 2021 vedtok Senterpartiets og Arbeiderpartiets stortingsgrupper retningslinjer for samarbeidet mellom stortingsgruppene og regjeringen. Arbeidsmåten, som bygger på grundig involvering av stortingsgruppene i regjeringens arbeid, er fulgt opp. Det legges stor vekt på arbeidet i de såkalte «storfraksjonene» hvor Sp's og Ap's fagpolitikere i Stortinget møter politisk ledelse i ansvarshavende departement. Alle saker avklares for vår del i Senterpartiets gruppemøte/gruppestyre, hvor både stortingsgruppa og Sp-statsrådene møter. Senterpartiets stortingsgruppe har til sammen behandlet 346 saker i gruppemøtene, og 190 saker i gruppestyret.

Stortingsgruppa gjør også en omfattende innsats for å holde nær kontakt med partiorganisasjonen rundt om i landet, bedrifter, interessegrupper og andre. Særlig fagfraksjonene må berømmes for å stå i tett kontakt med sine respektive sektorer. Stortingsgruppa har dessuten et godt samarbeid med Senterpartiets hovedorganisasjon. I fellesskap har vi bidratt til å konkretisere og videreutvikle partiets politikk. Og ikke minst: Synliggjøre vår politikk gjennom utadrettet profilering.

I 2023 ble det arrangert to gruppeseminarer for representanter/ansatte i gruppa, samt våre folk i regjeringsapparatet:

- 10.01.24–11.01.24 var det gruppeseminar på Stortinget hvor politikktutvikling («Prosjekt Norge») og kommunikasjonsarbeid var de to hovedsakene.
- 20.08.24–22.08.24 ble det avholdt studietur/gruppeseminar i Danmark. Fagbolken av seminaret handlet om danske erfaringer med sentralisering og desentralisering. I tillegg ble det satt av god tid til strategidiskusjoner knyttet til høstens arbeid i Storting og regjering.

Det er videre avholdt en rekke mindre og kortere samlinger av ulik karakter i løpet av året, gjerne for å gå i dybden på spesielle politiske tema eller særskilte problemstillinger (temamøter på ettermiddag/kveld, fagseminarer på dagtid i Stortinget osv.).

Stortingsgruppas aktivitet har i 2024 blitt finansiert gjennom det statlige tilskuddet til partigruppene på Stortinget, i tillegg til gruppekontingent fra representanter og medlemmer av regjeringsapparatet.

Arbeidsmiljøet anses som godt – både for representanter og ansatte. Stortingets administrasjon foretar jevnlig gjennomgang av branninstruks og -rutiner, og det har blitt gjennomført brannøvelser. Videre har det blitt gjennomført medarbeidersamtaler for ansatte vår og høst som følges opp systematisk. De ansatte i stortingsgruppa har tillitsvalgt (med vara) som deltar i gruppestyret, og det velges også verneombud blant de ansatte.

Senterpartiets stortingsgruppe har som mål å være en arbeidsplass der det er full likestilling mellom kvinner og menn. Stortingsgruppa besto i utgangen av 2024 av 14 kvinner og 14 menn. Blant de 20 ansatte i stortingsgruppa (folk i permisjon fratrukket) var

det ved årets utgang en kjønnsfordeling med ni kvinner og 14 menn (39 % kvinner og 61 % menn). Ser man bort fra midlertidig ansatte, er kjønnsfordelingen ni kvinner og ti menn (47 % kvinner og 53 % menn).

Stortingsgruppa som arbeidsgiver samarbeider nært med de ansatte, som har egne tillitsvalgte. Det velges i tillegg verneombud på arbeidsplassen. I 2025 har det gjennom samråd og etter vedtak i gruppestyret blitt fastsatt ny personalhåndbok og etablert et nytt system for den lokale delen av lønnsoppgjøret. Pga. særlige utfordringer knyttet til det statlige oppgjøret og de forsinkelser dette innebar, ble lønnsoppgjøret først gjennomført i november/desember 2024. Det ble i vårhalvåret gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse blant de ansatte som ga et nyttig grunnlag for videre utvikling av arbeidsmiljøet.

Det er ikke rapportert tilfeller av skade oppstått på arbeidsplassen eller sykdom som følge av forhold på arbeidsplassen. Sykefraværet blant de ansatte i 2024 er på 2,1 %.

Stortingsgruppas tillitsvalgte ved utgangen av 2023 var disse:

Gruppestyret:

Parlamentarisk leder:	Marit Arnstad
1. Parlamentarisk nestleder:	Gro-Anita Mykjåland
2. Parlamentariske nestleder	Heidi Greni
Styremedlem:	Willfred Nordlund
Styremedlem:	Ole André Myhrvold
Styremedlem:	Sigbjørn Gjelsvik
1. vara:	Per Martin Sandtrøen
2. vara:	Kathrine Kleveland
3. vara:	Aleksander Øren Heen
Ansattrepresentant:	Øyvind Bentås (vara Dorthea Elverum)

Også Senterpartiets medlem i presidentskapet (Nils T. Bjørke, 2. visepresident), sekretariatsleder, generalsekretær, kommunikasjonssjef og Senterpartiets statssekretær på Statsministerens kontor har møtt fast i gruppestyret.

Heidi Greni er innpisker i stortingsgruppa, med Else Marie Rødby som varainnpisker. Per Olaf Lundteigen og Heidi Greni er stortingsgruppas representanter i Senterpartiets landsstyre, med Siv Mossleth og Kathrine Kleveland som vararepresentanter.

Stortingsgruppas sammensetning ved årets utgang var slik (oppgitt fraksjonsvis med fraksjonsleder først):

Arbeids- og sosialfraksjonen:

Per Olaf Lundteigen, Buskerud
Tor Inge Eidessen, Rogaland (møtende vara for Geir Pollestad)

Energi- og miljøfraksjonen:

Gro-Anita Mykjåland, Aust-Agder
Hans Inge Myrvold, Hordaland (møtende vara for Kjersti Toppe)
Per Olav Tyldum, Nord-Trøndelag

Familie- og kulturfraksjonen:

Åslaug Sem-Jacobsen, Telemark

Margrethe Haarr, Hedmark (møtende vara for Emilie Enger Mehl)

Finansfraksjonen:

Ole André Myhrvold, Østfold

Kjerstin Wøyen Funderud, Østfold

Per Martin Sandtrøen, Hedmark (møtende vara for Trygve Slagsvold Vedum)

Helse- og omsorgsfraksjonen:

Lisa Marie Klungland, Rogaland

Siv Mossleth, Nordland

Justisfraksjonen:

Else Marie Rødby, Akershus

Sandra Borch, Troms

Kommunal- og forvaltningsfraksjonen:

Heidi Greni, Sør-Trøndelag

Kathrine Kleveland, Vestfold

Kontroll- og konstitusjonsfraksjonen:

Nils T. Bjørke, Hordaland

Næringsfraksjonen:

Willfred Nordlund, Nordland (komitéleder)

Jenny Klinge, Møre og Romsdal

Aleksander Øren Heen, Sogn og Fjordane (møtende vara for Erling Sande)

Transport- og kommunikasjonsfraksjonen:

Sigbjørn Gjelsvik, Akershus (komitéleder)

Geir Adelsten Iversen, Finnmark

Geir Inge Lien, Møre og Romsdal

Utdannings- og forskningsfraksjonen:

Marit Knutsdatter Strand, Oppland

Anja N. Abusland, Vest-Agder

Utenriks- og forsvarsfraksjonen:

Bengt Fasteraune, Oppland

Marit Arnstad, Nord-Trøndelag

Ola Borten Moe, Sør-Trøndelag

VEDLEGG 4:

Senterpartiets studieforbund

Senterpartiskolen
Senterpartiets studieforbund

Senterpartiets Studieforbund (SpS)

I 2024 har de mest brukte studieoppleggene vært:

1. Arbeid i kommunestyregruppa 318 kurs og 7 413 studietimer
2. Politisk arbeid i Senterpartiet 267 kurs og 3 600 studietimer
3. Nytt Stortingsprogram 2025-2029 93 kurs og 687 studietimer

Studieaktiviteten i 2024 har sunket noe etter rekordåret 2023, da det ble registrert til sammen 16 629 timer. I 2024 er 12 674 studietimer et allikevel et godt resultat, siden dette var et mellomvalgår. For øvrig er det åttende året på rad at SpS passerer 10 000 studietimer. Det er gjennomført 786 kurs, med til sammen 4 623 deltakere. Det er til sammen utbetalt kr 1 521 045 kr i opplæringstilskudd.

Selv om mange ønsker å møtes fysisk til kurs, ble det i 2024 gjennomført 2 101 digitale studietimer. Dette betyr at studiearbeidet kan tilrettelegges slik at flere får mulighet til å delta. Det gjennomføres studiearbeid både heldigitalt og som ulike kombinasjoner mellom fysiske og digitale samlinger. I 2024 ble det også tillatt å registrere halve timer.

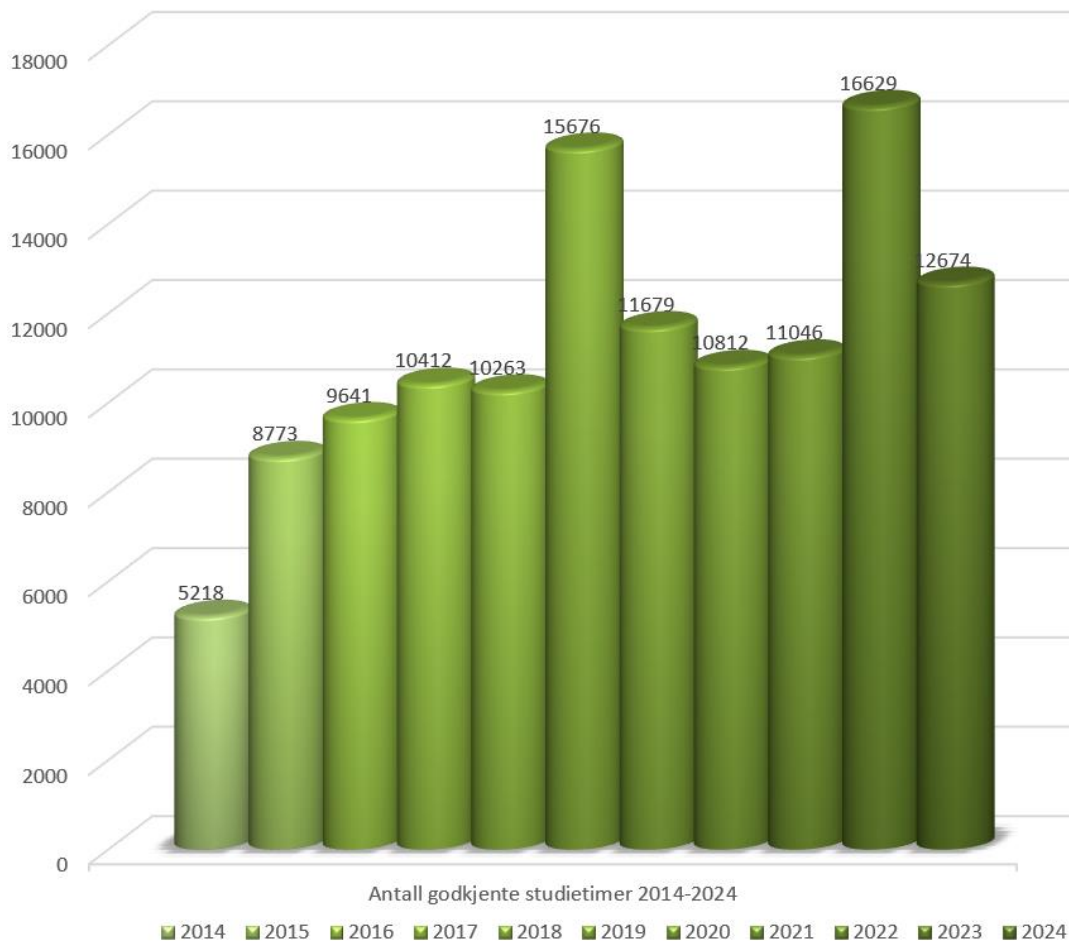
I *Den digitale Senterpartiskolen* er målet er å utvikle og tilby e-læringskurs. I 2024 ble det produsert flere mikrolæringskurs i opplæringsportalen XtraMile. De fleste studieheftene kan nå gjennomføres som mikrolæring, enten individuelt eller i gruppe. Digitale studieringer og kurs er et satsningsområde for SpS. Digitalt studiearbeid skal tilpasses og være et supplement til fysiske kurs og studieringer.

Kursopplegget *Det grønne hjulet* ble lansert i 2024 med nytt kurshefte, materiell og metodikk. Nytt kursopplegg ble prøvd ut gjennom møteserien *Det grønne hjulet live*. Dette ble gjennomført av lagbyggerne i Sp, Karl Kristian Langeland og Per Rune Vereide i alle landets fylker.

Høstens fagseminar og fylkesstudieledersamling hadde god oppslutning også i 2024. Temaer under samlingen var nytt stortingsprogram 2025, Senterpartiets Nepal—aksjon, fylkesstudielederens hverdag og arbeid, mikroleksjoner og valgkamp.

Studietimer 2014 – 2024

FNs internasjonale miljødag 2024

Teamet for FNs internasjonale miljødag i 2024 var ørkenspredning, tørke og restaurering av land. Dette står sentralt i FNs tiår for restaurering av økosystemer (2021-2030). Levende økosystemer er helt avgjørende for å oppnå bærekraftsmålene. Naturavtalen, som Norge er tilsluttet, har som mål å stoppe og reversere tap av natur og økosystemer. Matproduksjonen er sårbar både lokalt og globalt. Matsikkerhet og beredskap henger nært sammen, og derfor ble nettopp disse temaene valgt. Lokal- og fylkeslag ble oppfordret til å markere dagen gjennom informasjonsspredning og aksjoner. Det ble også informert om Senterpartiet sitt solidaritetsarbeid gjennom samarbeidet med Utviklingsfondet om prosjektet i Nepal.

Nepal-aksjonen: samarbeid med Utviklingsfondet

Samarbeidsavtalen mellom Senterpartiet og Utviklingsfondet ble videreført i 2024, og det ble samlet inn penger gjennom fylkesårsmøtene og andre arrangementer. Det ble til sammen samlet inn kr 71 048. Senterpartiets Studieforbund har administrert og koordinert innsamling og samarbeid med Utviklingsfondet.

Utviklingsfondet og de lokale partneres arbeider med klimatilpassede landsbyer, matsikkerhet og styrking av lokaldemokratiet i det sør-vestlige Nepal. Utviklingsfondet har arbeidet i Nepal siden 1982, og prioriterer de fattigste områdene med blant annet klimatilpasning, matsikkerhet og kommuneplanlegging. Hovedfokus er fattigdomsreduksjon blant de fattigste og mest marginaliserte gruppene i landet.

VEDLEGG 5:

Senterungdommen 2024

Arbeidsåret 2023-2024 har vært et år med store politiske gjennomslag i Senterungdommen. I kommunestyre, i fylkesting, på Stortinget og i regjering har vi kjempa for en sterkere framtid for unge i hele landet. I tillegg har det vært organisert de store nasjonale samlinger og feiring av jubileumsåret.

Året 2024 la regjeringen fram forebyggings- og behandlingsreformen på rusfeltet. Senterungdommen har vært knallharde i rusdebatten som har pågått i Norge over flere år, og hele tiden vært klokkeklare på at narkotika skal være ulovlig i Norge. Vi har stått opp mot andre ungdomsparti, hvor 7 av 9 har vært tilhengere av drastiske frislipp som avkriminalisering og legalisering av narkotika. Senterungdommen har vært en bidragsyter til å ha gjort det enklere for både unge og voksne å tørre å si nei til narkotika i det offentlige ordskiftet, gjennom vår tydelige stemme – og i forebyggings- og behandlingsreformen til regjeringen har vi fått store gjennomslag. Det er også på grunn av innsatsen som Senterungdommen har lagt ned i narkotikapolitikken i Norge, der denne skal strammes inn og at man har krafttak for å gi hjelp til noen av de mest sårbare i samfunnet.

Noe av det aller viktigste for Senterungdommen, er at det skal bli mer attraktivt for unge å bli og bosette seg på bygda. Dette handler at naturressursene våre som skaper verdier er i distrikts-Norge, og at Senterungdommen mener at man skal kunne leve like gode liv, uansett hvor man bor. I 2024 fikk vi gjennomslag for et av de største distriktpolitiske tiltakene for unge noensinne, nemlig å slette studiegjelda til folk som bor eller bosetter seg i distriktskommuner i sentralitetsklasse 5 og 6 med 25 000 kroner i året. I Nord-Troms og Finnmark blir studielånet skrevet ned med 60 000 årlig. Det er kraftfull distriktpolitikk som vil gjøre det lettere for flere å velge bygda når man skal etablere seg – og som har vært viktig for Senterungdommen å løfte fram. Senterungdommen har i 2024 tatt kampen for at unge skal få mer å rutte med. Frikortsgrensa blir økt med 30 000 kroner, fra 70 000 kroner til 100 000 kroner. Det var et gigantisk gjennomslag for Senterungdommen, som representanter fra hele landet har løfta fram. Økningen er enda mer offensiv enn landsmøtet i Senterungdommen i 2023, som vedtok å øke frikortsgrensa til 90 000 kroner. Det er et gjennomslag som vil stå seg som en stor lagseier for Senterungdommen.

Senterungdommen legger også året 2024 bak seg som et år med politiske gjennomslag, sammen med et år som har vært kontrastfylt hvor krigen i Europa fortsatte. Det har vært mye uro i verden rundt oss og hvor et høyt rente- og prisnivå var krevende for folk og bedrifter. I krevende tider har det vært viktig å ta vanskelige politiske prioriteringer med hensyn til et levende land, hvor vi skal ha små forskjeller mellom folk og for å sørge for mer trygghet og en styrket beredskap. Det har, og vil fortsatt være, viktig at Norge fortsette å stille opp og vise solidaritet for de som kjemper mot demokrati og frihet i

Ukraina, og de som blir utsatt for grove brudd på folkeretten og menneskerettighetene, som i Palestina.

For organisasjonen har året vært 2024 vært et stort jubileumsår for Senterungdommen, et år som både markerte at Senterungdommen som organisasjon og politisk kraft i Norge, fylte 75 år, og at det var 30 år siden folkets Nei til EU. Dette ble markert både på selve dagen vi fylte 75 år, den 14. mars 2024, og med en jubileumsfest i Alvdal.

Grassrota og lagbyggingen til Senterungdommen har hatt økt engasjement i 2024, i både lokal- og fylkeslag. Det er en gledelig utvikling at det er flere lokallag som har gjennomført årsmøter enn i fjoråret, og det legger et godt grunnlag for mer lokal aktivitet, økt verving og flere skolebesøk inn i den avgjørende valgkampen organisasjonen er i gang med.

Senterungdommen har ansatt ny generalsekretær i arbeidsåret som har vært, hvor Anora Rusten tredde inn i stillingen i september 2024.

VEDLEGG 6:

Senterkvinnene 2024

Årsmelding for 2024

Senterkvinnene er en egen medlemsorganisasjon, åpen for kvinner i Senterpartiet, som ledes av styret, landsstyret og landsmøtet i Senterkvinnene. Senterkvinnene har ved utgangen av 2024 1496 medlemmer. En nedgang på 96 medlemmer fra året før. Det er aktive fylkeslag i alle fylker/valgdistrikt. Senterkvinnene er samlokalisert med partiets hovedkontor og har i året hatt Elisabeth Irgens Hokstad ansatt som generalsekretær i 75% stilling.

Fram til landsmøtet i 2024 besto styret av:

Leder: Wenche Skallerud, Troms
Nestleder: Sigrid Simensen Ilsøy, Buskerud
Studieleder: Signhild Stave Samuelsen, Rogaland
Styremedlemmer: Åse Bjerke Lilleåsen, Hedmark
Tina Sjursen, Oslo
Berit Hauan, Agder
Ingrid Elisabeth Strengen, Østfold
1.vara: Kjersti Haugland, Hordaland
2.vara: Sølvi Dimmen, Møre og Romsdal
3.vara: Sylvia Brandsrud, Østfold
4.vara: Linn Elisabeth Dregelid, Sogn og Fjordane

Etter landsmøtet 17.mars besto styret av:

Leder: Wenche Skallerud, Troms
Nestleder: Sigrid Simensen Ilsøy, Buskerud
Studieleder: Signhild Stave Samuelsen, Rogaland
Styremedlemmer: Berit Hauan, Agder
Kine Mosheim-Lysfjord, Nordland
Linn Suktamuk-Rygg, Akershus
Anne Kathrine Notøy, Møre og Romsdal
1.vara: Tina Sjursen, Oslo
2.vara: Sølvi Dimmen, Møre og Romsdal
3.vara: Åse Forbord, Hedmark
4.vara: Tine Normann, Buskerud
5.vara: Anna Cecilie Jentoft, Nordland

Arbeidet i styret

Styret har hatt 13 møter i løpet av året. De aller fleste er avholdt digitalt. Styret var fysisk samla i forkant av landsmøtet, i forbindelse med landsstyremøtet i september og på siste møte før nyttår.

Politiske diskusjoner har vært hovedsak på alle møter. Det er tatt opp dagsaktuelle saker, fulgt opp saker fra medlemsorganisasjonen og gitt innspill til Stortingsgruppa, regjeringen og sentralstyret i Senterpartiet. Viktige saker i løpet av året har vært:

- Kvinnehelse, sykehusstruktur og – finansiering, fastlegekrise psykisk helse og rehabilitering
- Kommuneøkonomi
- Boligpolitikk
- Rus- og kriminalitetsforebygging
- Beredskap
- Barnehagepolitikk
- Klesforbruk, tekstiler, gjenvinning og miljø
- Velferd og NAV
- Utjamning av forskjeller

Fram til landsmøtet i mars 2024 var styrets hovedfokus på forberedelser til dette, og utarbeidingen av Grønn Feminisme – vår politiske plattform. Deretter har mye av det politiske arbeidet vært knyttet til arbeidet med Senterpartiets stortingsvalgprogram. Gjennom vår representant i programkomiteen, Sigrid Simensen Ilsøy, har vi gitt innspill og råd til komiteen og etter at førsteutkastet ble presentert jobbet med endringsforslag. Det har vært viktig å få en sammenheng mellom de temaene og sakene som Senterkvinnene sin organisasjon har prioritert gjennom landsmøte- og landsstyrevedtak, og det vi har jobbet med til programmet.

På bakgrunn av diskusjoner i styret har leder sendt ut leserbrev med følgende overskrifter:

- Usynlige hender i landbruket – en god ide?
- Ungdomskriminalitet – To tanker i hodet samtidig
- Oljefondet og investeringer i Israel
- Krig og kvinnekropp
- Endelig skolemat – investeringene må starte nå!

Leder har fått medieoppslag på sammenhengen mellom Mat og helsefaget og skolemat, sammen med Nasjonalforeningen for folkehelsen. Og et oppslag om hennes syn på abortloven som avviker noe fra programformuleringene til partiet.

Det organisatoriske arbeidet har i hovedsak vært forberedelser til nettmøter, landsstyremøter, Kvinner Kan!, Grønn Inspirasjon og møter i Senterpartiet. Nettverksbygging har vært et viktig mål for både fysiske og digitale kurs, det er stort ønske om skolering både politisk og organisatorisk og vi ser med glede at mange kvinner finner sin arena for engasjement gjennom Senterkvinnene. Styret har i løpet av høsten utarbeidet en informasjonsstrategi, landsstyret var også involvert i dette arbeidet.

Høsten 2024 fikk vi organisert og gjennomført oppstartsmøte for Senterkvinnene i Trøndelag. Det ble valgt et interimsstyre som kom godt i gang med arbeidet, og vi gleder oss over at vi med dette har fungerende fylkesstyret i hele landet.

Landsstyret

Senterkvinnenes landsstyre består av sentralstyret, fylkeslederne og en ekstra representant fra Agder som har to stortingsvalgkretser. Landsstyret har vært samlet til to vedtektsfestede møter og to fylkesledersamlinger. Fra september deltok også lederen i interimsstyret i Trøndelag.

Fylkesledersamlingen 29.februar inneholdt forberedelser og orientering om det kommende landsmøtet og om Kvinner Kan! som skulle arrangeres desentralisert. Fylkesledersamlingen 26.november gikk gjennom forventninger til fylkesårsmøtene og arbeidet som skal gjøres i starten av 2025. Det var ved begge anledninger sendt inn politiske saker til styret og en organisatorisk status fra fylkene i forkant. Noe av dette ble delt som inspirasjon i løpet av møtene.

Digitalt landsstyremøte 23.mai hadde en bred politisk debatt i tillegg til de vedtektsfestede organisatoriske sakene.

Fysisk landsstyremøte 21.og 22. september: Hadde en bred politisk debatt etter innledning fra leder, nestleder og Anne Beathe Tvinnereim. Det ble jobbet i grupper med konkrete endringsforslag til partiprogrammet på temaene boligpolitikk, ungdomskriminalitet/rus og kvinnehelse som sentralstyret fikk med for å sende inn.

Resolusjonen om helseforetaksmodellen fra landsmøtet ble løftet fram for å brukes på nytt, og det ble vedtatt en resolusjon om økonomi i fylkeskommunene.

Det var kommet inn et resolusjonsforslag om Abortloven i forkant av møtet. Både innholdet og formen på saken ble grundig diskutert. Det er delt syn på grensen for abort i organisasjonen. Det ble vedtatt å sende et kort avsnitt til våre Stortingsrepresentanter der vi vektlegger viktigheten av god veiledning til alle kvinner som går gjennom en abort uten å gi noe konkret råd om hva de bør stemme i spørsmålet om uker.

Landsmøtet

Landsmøte ble avholdt 15.-17.mars 2024 i Larvik. Det var 49 stemmeberettigede til stede, pluss noen gjester og observatører. Møtet behandlet alle vedtektsfestede saker, vedtok ny politisk plattform, Grønn Feminisme, og vedtok 14 resolusjoner:

- Gode tannhelsetjenester til hele befolkningen
- Hvordan skal sykehusene i landet styres?
- Barn i låginntektfamiliar, gir vi dei ein sjanse?
- Sirkulær tekstilindustri – ja til pant på klær!
- Rekruttering til lærerutdanningane
- Effektiv forebygging av vold mot kvinner
- Støtte til opprusting av boliger til kommuner som bosetter flykninger
- Auka kapasitet innan psykisk helse og rusbehandling
- Framtidsretta fokus på kvinnehelse
- Folk treng hus og hus treng folk!
- Økosystemene i våre fjorder er i stor fare
- Mer fokus på å forebygge rus og kriminalitet blant barn og unge
- Entur - Hvordan kan sømløse kollektivreiser ivaretas i landet?
- DAB-radiosignal til alle

Aktiviteter:

Deltagelse i Senterpartiet

Senterkvinnenes leder har plass i Senterpartiets sentralstyret, og tre av styremedlemmene sitter i Senterpartiets landsstyre. Senterkvinnene har deltatt med nestleder som representant i programkomiteen for stortingsvalgprogrammet. Senterkvinnene har møterett i gruppemøtene på Stortinget, og generalsekretær er ofte observatør i disse møtene. Generalsekretær deltok på gruppeseminar i januar, og leder og generalsekretær deltok på gruppeseminar over tre dager i august. Representasjonen har vært brukt til å fremme våre politiske syn og sette fokus på tema vi prioriterer. God intern dialog gir oss gjennomslag og bidrar til mangfold i partiet.

Nettmøter

Korte nettmøter på spesifikke tema når ut til mange ulike medlemmer i Senterkvinnene. Åpne møter ble holdt:

- 11.januar: Resolusjonsskriving
- 17.januar: Barnetrygd og skatt
- 15.oktober: Programkomiteens arbeid
- 4.november: Omsorgsberedskap og Sanitetskvinnenes rolle
- 6.november: Hva er sametinget og valg til dette?
- 11.november: Kvinnehelse
- 14.november: SLT-koordinator
- 20.november: Viktige saker for Bygdekvinnelaget

Det ble også på kort varsel invitert til nettmøter for alle tillitsvalgte i forbindelse med aktuelle saker:

- 3.september: Anja Abusland orienterte om arbeidet med ny Barnehagelov
- 2.oktober: Lisa Klungland orienterte om ny Kvinnehelsestrategi

Kvinner Kan! og Grønn Inspirasjon

Kvinner Kan! ble arrangert lørdag 1.juni på 10 ulike steder med over 64 deltagere. Noen deltagere i nord satt alene, men resten var samlet fra 2 til 10 deltagere. Det var felles digitale innledninger etterfulgt av spørsmålsrunder, gruppearbeid og pauser. Hovedtema var beredskap med innledning fra forsvarsminister Gram og justisminister Mehl. Andre tema var - aktuelle saker fra helse- og omsorgskomiteen, - likestilling i demokratiet, - bosetting og boligpolitikk og - ulike vinklinger på miljødagen.

Grønn Inspirasjon ble arrangert 26.-27.oktober i Oslo med 30 deltagere og startet med et politisk verksted på utkastet til partiprogram. Det var politiske innledninger på - Statsbudsjettet, - Likestilling og kvinners rettigheter i verden, - aktuelle samepolitiske saker, - vold mot kvinner og - kampen mot narkotika. Det var også organisatoriske saker knyttet til formidling, valgkamp og studiearbeid. De som ønsket fikk omvisning på Stortinget.

Miljødagen 5. juni

I forkant av miljødagen ble det sendt ut informasjon, utkast til leserbrev, oppfordring til engasjement på ulike tema som var knyttet til dagen. Det ble også delt informasjon om Senterbevegelsens solidaritetsprosjekt i Nepal via Utviklingsfondet.

Annen deltagelse

Senterkvinnene er en av eierne i Senterpartiets Studieforbund og deltar med studieleder som styremedlem, har første vara til styret og et medlem i valgkomiteen.

Senterkvinnene er medlemmer i organisasjonene Folk og Forsvar og FOKUS (Forum for kvinner og utviklingsspørsmål).

Generalsekretær har deltatt på to dialogmøter der FOKUS har samlet de politiske kvinneorganisasjonene til dialog, og på FOKSU sitt representantskapsmøte (årsmøte). Hun har også deltatt på kurs de har arrangert om – utvikling av informasjonsstrategi og – aktivt bruk av LinkedIn.

Leder og generalsekretær har hatt dialogmøte med Sanitetskvinnene om omsorgsberedskap og kvinnehelse.

Fylkeslagene

Fylkesårsmøtene ble i hovedsak avholdt digitalt i januar og februar. Trøndelag hadde oppstartsmøte i september og valgte et interimsstyre som skal forberede ordinær drift fra 2025. Aktiviteten, økonomien og den administrative støtten fra Senterpartiet varierer mellom fylkene, men hovedbildet er i ferd med å ta seg opp, at behovet for skoloring er stort og at Senterkvinnene bidrar til en bredere politisk debatt. Strammere økonomi i fylkeslagene etter valget i 2023 har også rammet Senterkvinnene noen steder. Det førte blant annet til at ikke alle fylker kunne sende fulle delegasjoner til landsmøtet.

Kommunikasjon

Det har i 2024 vært jobbet med en kommunikasjonsstrategi for Senterkvinnene. Dette har gitt oss en tydeligere plan for målgrupper og kanaler for informasjonen vår. Vi har også gjennom partiets avtaler tatt i bruk noen nye verktøy for å lage innhold og sende ut nyhetsbrev.

Senterkvinnene har egen nettside og Facebook-side. Nettsiden ble fornyet i løpet av høsten 2024 og er ved årsskiftet ikke helt i orden etter omleggingen. Den brukes til å presentere saker om oss selv og egne vedtak, og var også kanal for landsmøtepapirer i forkant av møtet. Nettsaker deles også på Facebook i tillegg til andre relevante nyhetssaker, plakater, informasjon og arrangementer. Facebook siden har i overkant av 2200 følgere, og vil i større grad brukes til utadrettet informasjon framover.

VEDLEGG 7:

Årsmelding Samepolitisk råd 2024

Senterpartiets samepolitiske råd (SPR) har siden siste landsmøte 03.03.2021 bestått av: Svein O. Leiros (leder), Nancy Porsanger Anti (nestleder), Gøril Severinsen, Klemet Klemetsen, Heidi Holmgren, Lars Toven og Jon Nikolaisen.

Før årets fire komitéuker før plenumsukene på Sametinget, har det vært fellesmøter mellom sametingsrepresentantene og medlemmene av SPR. Ved vårsesjonens siste plenumsuke holdt SPR møte med tema valgkampstrategi, hovedsaker til neste valg og bruk av media samt at flere fikk overvære plenum noen dager.

Ved inngangen av 2024 manglet sekretær for rådet og inntil Trine Hamnvik ble ansatt som sekretær fra 1.8.2024 mangler arkiv med referater fra møtevirksomhet og annet.

LANDSMØTE 2024 OG NYTT SPR

Landsmøte 2024 ble avholdt 31.08-1.9 i Alta. Alle kretsene var representert og fikk endelig møtes for å inspirere hverandre og starte arbeidet fram mot sametingsvalget.

Vedtatte resolusjoner:

- Gratis hurtigbåt
- Fiskarbonden inn på UNESCOs verdensarvliste
- Tiltak for å øke oppslutning om samisk språkundervisning
- Splitt forvaltningsregion 8 (rovvilt)
- Sametinget må ta aktivt del i det sirkumpolare arbeidet
- Fiskeri i samiske samfunn - Norges forpliktelser ovenfor samene
- Små språkområder
- Hets, diskriminering og rasisme mot samisk befolkning
- Samisk språk og kultur
- Vold i nære relasjoner
- Endelig bevegelse i rovvilt forvaltningen
- Ny lov om motorferdsel i utmark – Hørings svar

Sendt SPR for videre behandling:

- Samisk forliksråd/konfliktløsningsorgan
- Kampen om mineralene på vår havbunn
- Gruvedrift på havbunnen
- Elektrifisering av Melkøya

Landsmøtets uttalelse om motorferdsloven ble sendt som hørings svar.

Valg

Elimine Sætermo, Tor Mikkola og May-Torill Siri ble valgt som delegater til Senterpartiets landsmøte 2025. SPR fikk fullmakt til å supplere delegasjonen ved behov. Dette viste seg i ettertid at landsmøtet feiltolket Senterpartiets vedtekter og SPR måtte i 2025 bruke sin fullmakt til å velge nye delegater.

Nancy Porsanger Anti ble valgt som ny leder av SPR.

Elisabeth Erke, Klemet Klemetsen, Heidi Holmgren, Frank Valø, Rune Berg, Annie Tamlag og Rune Solmyr ble valgt som medlemmer av SPR. SPR konstituerte seg selv med Rune Solmyr som nestleder. Annie Tamlag trakk seg i november og ble erstattet av hennes faste vara, Lill-Therese Varsi.

Det nyvalgte SPR behandlet 15 saker 2024.

KRETSSTYRENE'S ARBEIDSMULIGHET

I praksis har det ikke vært mulig for de ulike kretsstyrene å være i kontakt med de de som ønsker å være samepolitisk aktive eller som kan stemme i sametingsvalget i sine kretser. Dette skyldes at Senterpartiets medlemssystem ikke har vært lagt opp til at det er mulig å skille ut disse. Personvernreglene er i dag så strenge at kretsstyrene ville ha brutt regelverket dersom de selv opprettet liste over disse. Dette har, sammen med at stillingen som sekretær ikke har vært besatt i store deler av tiden etter siste valg, gjort at kretsstyrene har vært i en tilnærmet dvaletilstand etter siste valg.

Landsmøtet 2024 i Alta ga inspirasjon til valgkretsene og ansatt sekretær gjorde det mulig å få i gang kretsarbeidet igjen. Forhåpentligvis vil det i løpet av våren 2025 komme på plass en praktisk løsning som gjør det mulig for kretslederene å kontakte de som selv velger å være medlem av den samepolitiske organisasjonen i valgkretsene via Sp-appen Spir.

Guovdášbellodat / Senterpartiet på Sametinget 2024

Partiet er en del av posisjonen sammen med NSR og Ávjovári flyttsamelista.

REPRESENTASJON

Våre tre representanter 1.1.2024;

Elisabeth Erke, gruppeleder, Østre valgkrets, fra Tana

Svein Leiros, representant, Gáisi valgkrets, fra Kåfjord

Kirsten Inger Anti (vara for Hans Ole Eira) representant, Ávjovárri valgkrets, fra Karasjok

Øvrige ressurser:

Nils Ante Eira, SP og politisk rådgiver for presidenten og sametingsrådet

Berit Anita Buljo Anti, gruppesekretær til og med 30.6. 2024

Fra 19. august fikk vi følgende endringer i posisjonene våre:

Elisabeth Erke, rådsmedlem

Cecilie Hansen, Østre valgkrets, Sør-Varanger inn som fast representant for Elisabeth Erke

Svein Leiros, ny gruppeleder

Hans Ole Eira, tilbake som fast representant

Den 5. des, fikk Cecilie Hansen fritak fra sitt verv som sametingsrepresentant, og Viggo Myhre fra Østre valgkrets og Lebesby er ny representant for Elisabeth Erke.

Fra august har Maksim Guttormsen fungert som gruppesekretær, og møtt som vara i Cecilie Hansen sitt fravær.

31.12.2024 – Følgende representasjon:

Svein Leiros, gruppeleder

Hans Ole Eira, representant

Viggo Myhre, representant

Elisabeth Erke, rådsmedlem

Nils Ante Eira, politisk rådgiver

Maksim Guttormsen, gruppesekretær

For øvrig har May-Toril Hætta Siri, Øystein Fossmo, Maksim Guttormsen, Nils Torfinn Balto og Helga Gåre møtt som varaer til komité eller plenumsmøter i 2024

PRIORITERTE SAKER 2024

Sannhet og forsoningskommisjonens rapport fikk en historisk stor behandling i Sametingets plenum, da en hel uke, mars plenum ble satt av til behandling av rapporten.

Stevne regjeringen – elektrifisering av Melkøya: På grunn av regjeringens vedtak av august 2023, som omhandler elektrifisering av Melkøya, uten å konsultere med Sametinget, valgte vi i posisjonen GB/SP, NSR og Flyttsamelista å stevne staten for å få prøvd regjeringens vedtak juridisk og gjennom domstolen. I tillegg er det snakk om saksbehandlingsfeil som kan være viktig å få etterprøvd.

Gratis samisk språklig barnehagetilbud i hele landet var en særdeles viktig sak for å gjøre det lettere for foreldrene å velge det samiske tilbudet, for å kompensere for ekstra belastning med ekstra reisevei. Stipender og mål om å styrke samisk språk; og rekrutteringstiltak til VGS elever og høyere utdanning som førskolelærere og lærere, samt andre som velger å studere samisk.

Rovvilt og små steg i riktig retning

Det er oppnådd enighet om at der lisensfelling av rovdyr ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal resterende kvote tas ut. Det er oppnådd enighet om at ekstraordinære uttak skal ha økt innsats i områder med store tap, at saksbehandlingstiden for skadefelling bør reduseres til 48 timer, og at endring av bestandsmålene for jerv og gaupe i nord skal utredes. Det er satt ned et ekspertutvalg som skal lage en utredning av urfolksrettens forpliktelser i forhold til Bernkonvensjonen

Jordbrukspolitik og Sametingets årlige jordbruksforhandlinger; ønsker en forbedret tilskuddsordning for å styrke små og mellomstore bruk. Styrke tilskuddsordning for kjøp av maskiner til jordbruket.

Mat og matsystemer, er også en prioritert sak, der Sametinget la frem en redegjørelse om urfolks matsystemer og samisk mat. Der lokalmat, bærekraft og beredskap er sentrale elementer i politikken.

For øvrig er det viktig med GB/SP i posisjon på sametinget å være med og sikre en **distriktsvennlig og tydelig samisk og urfolkspolitikk**, der vi bidrar med betydelige tilskudd til ulike næringer, festivaler, konserter, museer, kulturhus, språksentre, tilskudd til fiskebåter og utbedringer av fjøs og driftsbygninger.

I tillegg er utvikling av Samiske hus i byene viktig, samarbeidsavtaler med kommuner og fylkeskommuner avgjørende for **videre utvikling av samiske samfunn**. Videre fortsetter vi med god satsing på samisk idrett, duodji, kunst, litteratur, læremidler, digitale verktøy, musikk og teater.